

Gradisov vestnik

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADIS«

PO 87/1972

Smotrno investiranje - osnova za uspeh proizvodnje

Vsako leto porabimo v Gradisu znatna sredstva za nabavo novih delovnih priprav in gradnjo proizvodnih objektov. Kljub temu z dosedanjim načinom investiranja ne moremo biti zadovoljni. Sredstva smo nabavljali kampanjsko, ko je bila potreba že najhujša, brez premišljenega obnavljanja in dopolnjevanja mehanizacije, katere uporabna vrednost je zato kljub velikim vlaganjem padala iz leta v leto.

Vsako leto znova smo ugotavljali, da razmerje med investiranjem v objekte in v mehanizacijo ni pravilno, da že tako kritično stanje še slabšamo, saj smo v objekte vlagali več, kot to terjajo enostavna reprodukcija, vtem ko je nabava strojev z opremo vedno zaostajala in vrednostno niti ni nadomeščala letno odpisane vrednosti. Ker so bile tudi obvezne amortizacijske stopnje prenizke in se je marsikateri stroj hi-

treje rabil, kot smo ga odpisovali, je bil dejanski položaj v strojni opremi še slabši, kot so ga prikazovale knjigovodske številke. To je vplivalo tudi na proizvodnjo, kjer so pogoste okvare, manjka mehanizacija, nastajajo zastoji zaradi dolgotrajnih popravil. Vse to neposredno zavira normalno delo in zmanjšuje dohodek podjetja. Visoki stroški vzdrževanja močno izrabljenih strojev in zmanjšani delovni učinek

pa so dražili delo in zmanjševali konkurenčno sposobnost poslovnih enot.

Ze te ugotovitve terjajo temeljite spremembe v dosedanjem načinu investiranja, zaostreni pogoji gospodarjenja pa še pospešujejo izvajanje ostrih in naglih ukrepov za izboljšanje sedanjega položaja.

Poglejmo sedaj, kateri so glavni ukrepi, ki jih je potrebno storiti v prihodnje:

1. zagotoviti enostavno reprodukcijo gradbene mehanizacije;

2. zagotoviti razširjeno reprodukcijo gradbene mehanizacije, ki bo vezana na izpopolnjevanje delovnih postopkov in večanje kapacitet po določenem programu razvoja podjetja;

(Nadaljevanje na 2. strani)

Centralne službe so osnova za vsestranski napredek podjetja

Govori predsednik UO podjetja in šef PE Maribor inž. Borut Maister

V naših aktualnih razgovorih o gospodarski, poslovni in družbeno-politični problematiki podjetja tokrat odgovarja predsednik upravnega odbora podjetja in šef PE Maribor ing. Borut Maister. Na postavljena vprašanja je odgovoril takole:

Vprašanje: Delavsko samoupravljanje se je v našem podjetju že zadovoljivo razvilo, posebno pa lahko to trdimo za člane organov upravljanja v vaši enoti. Kako ste to uspeli in kaj mislite, da je treba storiti za nadaljnje poglobljanje samoupravljanja v podjetju?

Odgovor: Poslovanje organov delavskega samoupravljanja poteka uspešno tamkaj, kjer so vsi člani kolektiva točno in pravilno obveščeni o problematiki podjetja ali poslovne enote, kjer je podjetje ali enota uspešno in gospodarno vodena in so v odločanje demokratično pritegnjeni organi samoupravljanja in kjer se vse to delovanje pozna pozitivno tudi na življenjski ravni delavcev. V naši enoti smo upoštevali vse te elemente in menim, da smo s tem pridobili zaupanje delavcev.

Vprašanje: Izgrajevanje sistema delitve dohodka in osebnega dohodka je po eni strani proces oblikovanja socialističnih proizvodnih odnosov, po drugi strani pa instrument, ki lahko na najširši osnovi usmerja proizvajalce v racionalno delo. Ali bi s sistemom AODM dosegli tak način delitve osebnih dohodkov, ki bi zadovoljil celoten kolektiv in kakšen sistem bi po vašem mnenju bil najboljši?

Odgovor: Težko je postaviti podoben predlog, kakšen naj bi bil idealen način delitve osebnih dohodkov, ko se je treba ozirati pri tem na neštete pogoje in dejavnike, ki drugod niso odločilni.

Sistem delitve dohodka po AODM bi bil najugodnejši tedaj, če bi bili naši delavci vseh kvalifikacij po svoji kvaliteti in koristnosti izena-

terega sta v glavnem odvisna uspeh in razvoj podjetja.

Za te pogoje je AODM preveč toga in daje premalo poudarka na splošno vrednost posameznika in nudi v tej smeri premalo stimulacije.

V glavnem ne kaže organizacijskih sistemov (in tudi plačilnih) spreminjati tamkaj, kjer ni opaziti bistvenih napak, temveč je boljše te sisteme le izpopolnjevati in izboljšati ter prilagoditi časovnemu razvoju.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Srečno 1968!

Cepprav ne moremo dokončno ugotoviti uspešnosti dela delavskega sveta podjetja v letu 1967, lahko damo okvirno sliko, ki ne more bistveno odstopati od končnih rezultatov.

Delavski svet podjetja je v smislu reforme z vso resnostjo ob začetku leta pregledal plan za leto 1967 ter pri tem upošteval predloge, predvsem komisije za plan in perspektivni razvoj podjetja. V plan so bili vneseni novi instrumenti delitve dohodka. Ta ukrep danes lahko ocenjujemo kot zelo pozitiven, saj smo z njim pospešili zainteresiranost za gospodarjenje v poslovnih enotah in obratih. Prav tako lahko tudi trdimo, da je delitev dohodka vplivala tudi na finančni uspeh, saj bodo po predvidevanju vse poslovne enote in obrati pozitivno zaključili svoje finančno poslovanje, kar se že več let ni zgodilo v podjetju, kljub boljšim pogojem na tržišču.

Sprejet je bil predlog komisije za notranjo delitev glede stimulacije organizatorjev proizvodnje, da bazira izračun na uspehu ostanke čistega dohodka posamezne poslovne enote ali obrata. Tudi glede tega lahko ugotovimo pozitivne rezultate.

Delavski svet podjetja je analiziral angažiranost finančnih sredstev za stanovanjsko in individualno gradnjo za člane kolektiva ter samske domove in pri tem ugotovil, da je bilo potrošenih za te namene več kot 2 milijardi Sdin.

Analizirano je bilo kadrovanje v podjetju ter izvršen pregled stroškov, ki jih je podjetje za to namenilo, oziroma že izplačalo. Ti stroški znašajo blizu 100 milijonov Sdin. Če bi ostalo vsaj polovico teh kadrov, bi danes ne smelo biti več kadrovskih problemov. Delavski svet periodično proučuje angažiranost podjetja, ki jo v tabelaričnem pregledu posreduje komercialna služba podjetja. Z ozirom na konkurenčnost podjetja DSP budno spremlja gibanje režije podjetja. Analitska služba v ta namen periodično pripravi preglede. Intervencije, ki so bile na podlagi tega izvršene v podjetju, imajo pozitivne rezultate, vendar še ne take, da bi bili lahko z njimi zadovoljni, zato bo naša naloga v bodoče iskati novih rešitev za nadaljnje zmanjševanje režije v podjetju. Delavski svet podjetja je ugotovil, da smo presegli meje finančnih možnosti glede financiranja stanovanjske in individualne gradnje, kakor tudi za kadre, da pa smo za mehanizacijo premalo skrbeli. Napak, ki izvirajo iz več let nazaj, ne moremo v enem letu odpraviti, moramo pa v bodoče kanalizirati vsa možna finančna sredstva za obnovo naših delovnih priprav. Komisija za investicije je program nabave mehanizacije pripravila in ga bo predložila na naslednjo sejo delavskega sveta podjetja v obravnavo.

Prav gotovo je ena izmed glavnih nalog samoupravnih organov pravilna delitev osebnih dohodkov. Pred dvema letoma smo sprejeli pravilnik o osebnih dohodkih. Pravilnik vsebuje nekatere pomanjkljivosti, ki pa jih je lahko odpraviti. Ugotavljamo pa, da smo s tem pravilnikom dosegli dokaj dobre proporce v nagrajevanju članov kolektiva, saj v zadnjih dveh letih ni bilo zapaziti v proizvodnji glede tega negotovanja in kritike. O AODM je bilo že dosti govora in pisanja, zato ni moj namen, da bi ob tej priložnosti dajal kakršnokoli oceno. Komisija za notranjo delitev bo na naslednji seji DSP poročala, na kar bodo člani DS zavzeli svoje stališče, oziroma sklep.

Smatram za pomembno, da ob tej priložnosti omenim, da je delavski svet podjetja na zadnji seji sprejel sklep, da se bo angažiranje lastnih finančnih sredstev za gradnjo obravnavalo in potrjevalo na delavskem svetu podjetja, kakor tudi določalo izvajalca.

Poleg zgoraj navedenega je delavski svet podjetja obravnaval tekočo problematiko, potrjeval pravilnike in dopolnitve k pravilnikom, pregledoval in potrjeval predračune za kadrovanje, za nabavo sredstev za tehnično varstvo pri delu itd.

Na podlagi izkušenj preteklih dveh let poslovanja v reformi stopamo na prag novega leta 1968. Uspehi in napake, ki smo jih analizirali v preteklem obdobju, nam morajo biti podlaga, da svoj bodoči program dela zasnujemo tako, da bomo čim uspešnejše gospodarili.

Mnenja sem, da si samoupravni organi na poslovnih enotah in obratih, kakor tudi v podjetju že ob začetku leta postavijo program dela, ki naj vsebuje glavne smernice in orientacijo za naše bodoče poslovanje. Zelim našteti le nekaj problemov, za katere smatram, da zaslužijo največjo pozornost v našem bodočem delu:

- budno spremljanje in osvajanje tržišča na vseh področjih;
- ob danih pogojih speljati organizacijo dela tako, da bo proizvodnja čimbolj rentabilna in ekonomična;
- iskati sodelovanje z drugimi podjetji;
- pripraviti kratkoročne in dolgoročne plane nabave mehanizacije;
- pripraviti plan kadrovanja, predvsem pa analizirati delo kadrovskih služb ob danih pogojih;
- analizirati režijo podjetja z novimi prijemi;

(Nadaljevanje na 2. strani)

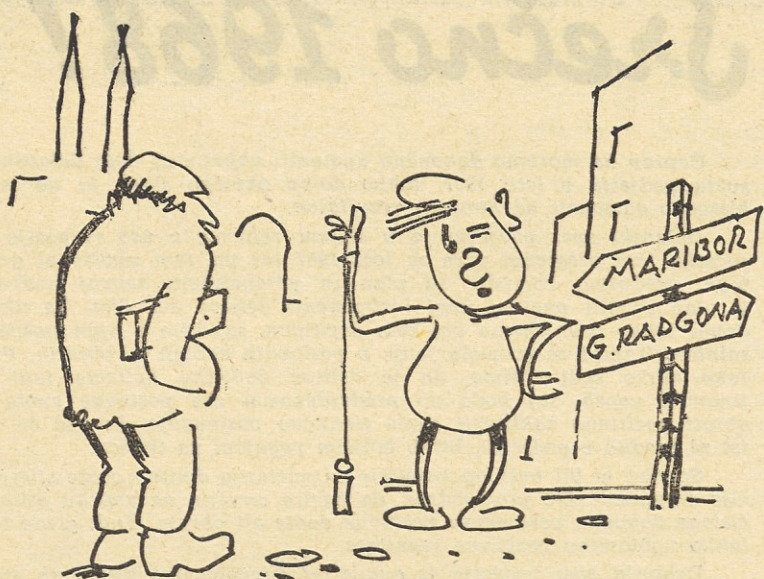

Srečno novo leto

1968

želi vsem članom
kolektiva

„Gradisov vestnik“

— Ti pa hodiš vsak dan po žeblje v Maribor!

NADALJEVANJA S PRVE STRANI ★ NADALJE

Investiranje

3. zagotoviti enostavno reprodukcijo gradbenih proizvodnih objektov, doseči njihovo boljšo uporabo;

4. ločeno obravnavati problem investiranja v obrate podjetja, kot specifične dejavnosti;

5. z uvedbo funkcionalne amortizacije skrbeti za odpisovanje osnovnih sredstev, ki je v skladu z dejanskim tehničnim stanjem;

6. investirati samo v najsodobnejšo in kvalitetno mehanizacijo, ki bo omogočala izboljšanje in pocenitev delovnih postopkov, kar mora biti dokazano s tekočim in ekonomskim elaboratom.

Osnova za izračun potrebnih sredstev za investiranje po gornjih načelih je dana z današnjo višino letne amortizacije.

	Milij. S din
Ta znaša za vse podjetje ca.	592,6
od tega objekti	48,0
ostane za strojno opremo	544,6
od tega za obrate	65,8
za gradbeno mehanizacijo .	478,8

Poglejmo sedaj, kakšna investicijska sredstva zahtevajo predlagani ukrepi:

● Zagotovitev razširjene reprodukcije gradbenih strojev

	Milij. S din
Za pokrivanje amortizirane vrednosti je potrebno letno investirati	478,8
za plačilo anuitet	45,0
Skupaj	523,8

Ker je po uredbi 20% od zneska amortizacije obvezno nameniti za obratna sredstva, je torej potrebno pri delitvi ostanka dohodka nameniti za enostavno reprodukcijo gradbene mehanizacije ca. 141 milij. S din.

V okviru enostavne reprodukcije gradbene mehanizacije je že pripravljen za leto 1968 predlog, ki je podrobno obdelan in vsebuje v

	Milij. S din
I. prioriteta investicije za	218,5
II. prioriteta investicije za	249,1
Skupaj za	467,6

● Zagotovitev enostavne reprodukcije gradbenih strojev

Sestavljen je predlog za razširitev reprodukcije za leto 1968, ki je deljen na dve prioriteti.

Prva prioriteta vsebuje nujne stroje, vezane na konkretni gradbeni program del v letu 1968, druga pa stroje, ki bi pomenili sicer možnost tehničnega napredka in izpopolnitev naše mehanopremljenosti, niso pa vezani na že prevzeta dela. Katerega od planov bo možno uresničiti, bo v veliki meri odvisno od razpoložljivih sredstev.

	Milij. S din
I. prioriteta predvideva investiranje	224,2
II. prioriteta predvideva investiranje	132,7
Skupaj	356,9

Sredstva za razširjeno reprodukcijo bo potrebno v celoti nameniti iz ostanka dohodka ob končni delitvi, ali zbrati eventualno v kreditnih aranžmajih.

● Zagotovitev enostavne reprodukcije proizvodnih objektov

Gradnjo novih proizvodnih objektov bi bilo potrebno zaenkrat zavreti, ker predstavljajo danes raz-

položljive kapacitete že veliko breme za proizvodnjo, niso pa v celoti polno izkoriščene.

Skrbeti je treba samo za obnavljanje kapacitet v višini amortizacije, ki jo z objekti ustvarjamo. Ta znaša za 48 milij. S din. Seveda bo tudi to potrebno nameniti iz ostanka dohodka 20% od tega zneska, ki ga je od amortizacije vplačati za trajna obremenilna sredstva. Ta znesek znaša ca. 9,6 milij. S din.

● Investiranje v naših obratih

Problem specializiranih obratov v Gradisu je zelo širok in zahteva obširno obdelavo odnosov med njimi in enotami osnovne gradbene dejavnosti. Ni namen tega članka obravnavati mesto, ki gre Gradisovim obratom v našem podjetju. Za določitev politike investiranja pa moramo vseeno postaviti nekatere osnovne ugotovitve, na katerih bomo lahko gradili našo politiko investiranja. Te ugotovitve so:

Obrati v današnji kapaciteti so dejansko prerasli naše potrebe za osnovno dejavnost podjetja in zato večji ali manjši del svojih kapacitet angažirajo za druge zunanje potrošnike. Tako ni v interesu gradbene dejavnosti vlagati v razširjeno reprodukcijo teh obratov.

Kolikor obrati žele vlagati v razširjeno reprodukcijo, morajo ta vlaganja pokrivati iz svojega dela ustvarjenega dohodka.

Obratom pa je treba z njihovim deležem ustvarjene amortizacije zagotoviti obnavljanje sedanjih kapacitet.

Obrati lahko z višjo stopnjo amortizacije nad minimalno predpisano dosežejo ali hitrejšo amortiziranje svojih osnovnih sredstev, ali večja sredstva za reprodukcijo in modernizacijo. Ta višja ustvarjena sredstva pa morajo investirati v skladu z interesi vsega podjetja.

Skupni znesek za enostavno reprodukcijo vseh obratov je torej predviden za leto amortizacijo, in to 65,8 milij. S din. Ta znesek si delijo LIO Škofja Loka, OGP Ljubljana in KO Maribor ter KO Ljubljana.

● Uvedba funkcionalne amortizacije

Kot sem že uvodoma omenil, so bile doslej uporabljene obvezne

amortizacijske stopnje za marsikatero vrsto strojev prenizke. Osemletna odpisna doba je bila odločno predolga za režijske avtomobile, vibracijske stroje in še mnoge druge. Zato je že sestavljen predlog za višjo amortizacijsko stopnjo in hitrejši odpis za vse take stroje, ki bo ustvaril ca. 25—30 milij. S din dodatnih sredstev za enostavno reprodukcijo naših osnovnih sredstev.

● Postopek pri odobravanju investicij

Smatramo, da bo morala v bodoče investicijska komisija centralnega delavskega sveta podjetja za vsako investicijo brezpogojno utemeljevati investicijo, ki bo dokazala tehnično in ekonomsko upravičenost predlaganega nakupa, pravilnost izbrane znamke in tipa mehanizacije, način in dobo amortiziranja. Prednost bo imela investicija, ki se hitro amortizira in omogoča pocenitev, oziroma modernizacijo proizvodnje in s tem lažje in uspešnejše nastopanje na tržišču.

Ce na kratko zberemo številke iz prejšnjih odstavkov, bomo videli, da bo potrebno v letu 1968 vložiti v osnovna sredstva naslednje zneske:

	Milij. S din
A. 1. Enostavna reprodukcija gradbenih strojev in oprema	478,8
plačilo anuitet za že kupljene stroje	45,0
2a razširjena reprodukcija gradb. strojev I. prior.	224,2
3. enostavna reprodukcija proizvodnih objektov	48,0
4. enostavna reprodukcija strojev in opreme obratov	65,8
Skupaj A	861,8
B. 2b razširjena reprodukcija gradb. strojev II. prior.	132,7
Skupaj B	994,5
Pri tem bo znašala amortizacija ca. 593 milij. S din ali reducirano z 22%	474,4
funkcionalna amortizacija	30,0
Skupaj	504,4

Iz ostanka dohodka bo torej potrebno nameniti za investiranje z delno razširjeno reprodukcijo gradbenih strojev 861,8 — 504,4 = 357,4 milij. S din, ali za celotno predvideno razširjeno reprodukcijo po I. in II. prioriteti 994,5 — 504,4 = 490,1 milij. S din.

Za boljše razumevanje obsega razširjene reprodukcije po predlaganih variantah naj podam še podatek, da predstavlja izpolnitev plana investiranja po I. predlogu izboljšanja tehnične sposobnosti naše strojne opreme od sedanjega odstotka 42 na 46, če pa vložimo sredstva v opremo po II. predlogu pa na 48,5%.

Mislim, da bodo prikazan položaj in osnovne številke lahko mnogo pripomogle pri odločanju o tem življenjsko važnem problemu naše poslovne politike in da lo tehnina presoja kolektivov in centralnih organov upravljanja pokazala, ali bodo denarna bremena, ki jih nakazana pot terja, sprejemljiva. Biti bi morala, saj bo iz njih vzklija varnejša perspektiva podjetja.

ing. Alfred Peteln

Centralne službe

Vprašanje: Koordinacija dela, delovnih postopkov, odnosov in sploh poslovanja v podjetju je kompleksen problem. Kakšni so, oziroma kakšni naj bi bili pravilni odnosi med gradbenimi enotami in obrati ter centralo podjetja?

Odgovor: Praksa je pokazala, da je v naših razmerah uspešna tista organizacijska oblika, ki je dovolj elastična in se prilagodi trenutnim zahtevam. Samostojnejše in uspešnejše enote tedaj od centrale ne rabijo toliko pomoči kot šibkejšje in je tedaj enoten ključ težko ugotoviti.

Predvsem je treba še bolj intenzivirati sodelovanje centrale z enotami glede tehničnega izvajanja obstoječih in uvajanja novih tehnologij in metod dela ter doseganja kvalitete. Manj je pa nujna popolna enotnost pri upravnih ukrepih in zadevah.

Vprašanje: Kaj mislite o centralnih službah v podjetju in kakšne naj bi bile naloge centralnih služb?

Odgovor: Centralne službe podjetja so nujne in so osnova za vsestranski napredek podjetja. Zato bi morale biti zasedene s prvostnimi strokovnjaki podjetja. Seveda naj ne bi bila tendenca teh služb centralistična nač pa avantgardistična.

Vprašanje: Proizvodna sposobnost strojev in naprav in s tem tehnična opremljenost dela sta določeni s količino in kvaliteto delovnih sredstev. Ali so v našem podjetju delovna sredstva v celoti usklajena in kaj predlagate za izboljšanje tehnične opremljenosti podjetja?

Odgovor: »Gradis« je v zadnjih dveh letih v ugodnejšem položaju, da razpolaga vsaj deloma s tujimi valutami in tedaj nabava strojev in drugih delovnih priprav za nas ni več omejena na skromno domačo produkcijo. Dotok usklajenih strojev iz tujine že blagodejno vpliva na tehnologijo v podjetju.

Uskladitev in razporeditev delovnih priprav je zelo težavna, če jih je premalo. Za razvoj podjetja je nujno potrebno obnoviti izrabljene in zamenjati neustrezne stroje ter povečati njih sortiment. Glavna ovira za to je seveda pomanjkanje denarja. Okrepitev mehanizacije z lastnimi sredstvi bo zelo počasna. Upam, da bo naš finančni sistem tako napredoval, da bomo lahko s posojili nabavljali nove stroje in s tem hitreje nadomestili zamujeno.

Vprašanje: Za montažo betonskih nosilcev na veržejemskem mostu je bila napravljena posebna jeklena konstrukcija, ki je odlično služila svojemu namenu. Naše bralce zanima, ali bo ta konstrukcija tudi v bodoče služila namenu in kako bi jo bilo po vašem mnenju mogoče čim boljje izkoriščati.

Odgovor: Železna konstrukcija za montažo betonskih mostovnih nosilcev je bila zelo dobro zasnovana in je zato tudi delo montaže imenitno potekalo. Za to konstrukcijo je podjetje žrtvovalo mnogo denarja. Nujno bi bilo treba iskati v naši republiki in zunaj nje možnosti za »zaposlitev« te konstrukcije, četudi v koprodukciji, da se s tem začnejo vloženi denar vračati in da ostane tehnologija v podjetju živa.

Vprašanje: Sposobnost vsakega delavca v podjetju opredeljuje njegovo teoretično in praktično znanje, ki ga potrebuje pri določenem delu. Kako in kam naj center za izobraževanje v letu 1978 usmeri svoje delo in sredstva, da bo zadovoljil potrebam podjetja, in katerim poklicem naj posveti največ pozornosti?

Odgovor: Zadnja leta se je sistem gradenj, zlasti industrijskih, tako izoblikoval, da so pri grajenju potrebni predvsem tesarji in železokrivci, medtem ko se potreba po zidarjih polagoma manjša. Izobraževanje fizičnih delavcev bi bilo treba usmeriti tedaj v to smer.

Veliko bolj kot doslej je treba posvetiti pozornost pravilni izbiri mladih delavskih kadrov, enako pa tudi visoko kvalificiranih tehničnih kadrov. Pravilna stimulacija bi bila seveda v tem odločilna, tako da bi »Gradis« lahko potrebnne kadre izbiral drugod.

Vprašanje: Naše podjetje je na tujem tržišču, predvsem v Nemčiji in in Avstriji doseglo visoko priznanje glede rokov in kvalitete izvedenih del, kar je predvsem zasluga naših delavcev v tujini. Ali naj z ozirom na domače tržišče podjetje še nadalje prevzema dela v tujini? Kako in kje?

Odgovor: Finančni in devizni uspeh našega poslovanja v tujini je zelo ugoden, tako da bi morali napeti vse sile, da tamkaj naše delovanje čimbolj razširimo. Naše poslovne enote bi morale v ta namen dajati boljše delavce, da bi se efekti dela in ugled podjetja povečali.

Vprašanje: Ali je v podjetju preveč ali premalo sestankov? Ali so na sestankih vedno doseženi zadovoljivi rezultati? Kakšne oblike dela v tej zvezi predlagate v bodoče?

Odgovor: Menim, da sedaj v podjetju ni preveč sestankov, zlasti ne sestankov tehničnega kadra. Kazalo bi po bazenih organizirati zanimiva strokovna predavanja, da bi se s tem razgledanost naših strokovnjakov povečala.

Vprašanje: Za konec pa še eno vprašanje. Kaj želite »Gradis« in vsem članom kolektiva v letu 1968?

Odgovor: Našemu »Gradis« želim za prihodnje leto vsaj tak poslovni upeh kot letos, vsem našim delavcem pa dosti zdravja, sreče in zadovoljstva pri skupnem delu in doma.

Posvetovanje v Mariboru. V pogovoru so sodelovali ing. Alfred Peteln, Jože Lipovec, ing. Ivan Lah, ing. Borut Maister in Anton Martinšek

Se ena z otvoritve vinske kleti v Ormožu. Upamo, da bodo tudi nas kdaj povabili na poskušnjo vina

Srečno 1968!

- plan usmerjanja finančnih sredstev za stanovanjsko gradnjo in ureditev delavskih naselij;
- plan za opremo tehničnega varstva pri delu;
- analiza angažiranja obratnih sredstev;
- pravilna razdelitev stroškov režije v podjetju na poslovne enote in obrate;
- prehod na 42-urni delovni čas na teden s pogojem, da se uvede v podjetju deljen delovni čas.

Prepričan sem, da je v mojem pregledu glede poslovanja delavskega sveta podjetja v letu 1967 še marsikaj dodati, prav tako tudi programu za bodoče poslovanje. Veselilo me bo, da te dopolnitve uveljavite preko svojih predstavnikov v delavskem svetu podjetja, saj boste s tem izpopolnili delo in program samoupravnih organov, ki bo v korist slehernemu članu kolektiva in posrečno njegovim najbližnjim, ki tudi lahko občutijo naše gospodarjenje v podjetju.

Zahvaljujemo se za sodelovanje upravnih odborov in delavskih svetov poslovnih enot in obratov, njihovim upravam, upravnemu odboru podjetja, direkciji in članom delavskega sveta podjetja ter predstavnikom družbeno-političnih organizacij.

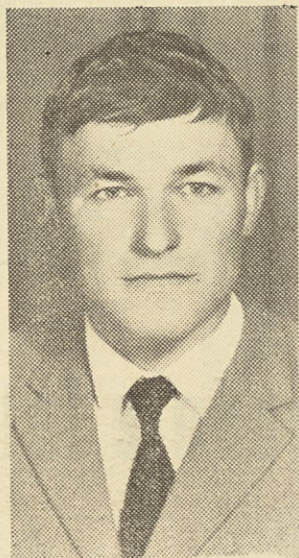
Vsem članom kolektiva »Gradis« kakor tudi njihovim svojim želimo SREČNO IN VESELO NOVO LETO.

V imenu delavskega sveta dajem priznanje in sočutje vsem tistim, ki bodo praznične dneve novega leta ostali na delovnih mestih v podjetju, kakor tudi tistim, ki praznujejo praznike v samskih domovih delavskih naselij podjetja in v tujini — Nemčiji in Avstriji ter vsem bolnim članom kolektiva.

FRANC VOVK

Novoletne želje članov kolektiva

Josip Krištofič, zidar Maribor. »Verjetno je moja želja najlepša. »Poročil« se bom in želim si, da bi bil moj zakon srečen, vse ostalo pa samo pride.« se je skrivnostno nasmehnil.

»Rad bi si tudi uredil stanovanje, saj veste, nov zakon, novo stanovanje. Želim si še dober zaslužek in več prostega časa.«
In Gradisu?

»Dobro razumevanje v kolektivu, kajti vedno bomo uspeli, če bomo na gradbišču skupno delali in sodelovali. Želim tudi, da ima naša enota čim večje uspehe, ker se bo to tudi poznalo na žepu.«

Ivan Jamberšič, delavec Maribor. »Če imaš denar, imaš vse. Imam staro hišo in rad bi si zgradil novo. Seveda brez denarja ne gre, zato tudi toliko težnja po denarju. Šest let sem že v podjetju, zaprosil sem pri podjetju za posojilo in eno željo imam — rad bi dobil kvalifikacijo, za kar se bom drugo leto temeljito potrudil.

Podjetju želim veliko uspeha pri delu in vsaj tak finančni uspeh, kot je bil letos.«

Erna Pintarič, uslužbenka KO Maribor. Če si preveč želim, se itak ne more

uresničiti. Zato bom bolj skromna. Želim, da bi uspevala v službi in da bi vsi

bili z menoj zadovoljni. Rada bi začela graditi hišo in si ustvarila lasten dom, seveda ne sama, temveč skupno z mojim bodočim možem.

Našim obratom pa želim čimveč dela in iskrenega sodelovanja med enotami.«

Franc Marc, visoko kvalificirani ključavničar KO Maribor. »Dobil sem kredit in rad bi končal hišo. Hišo si zidam v Spodnjem Radvanju, do prve plošče je že gotova. Če to uspem v letu 1968, se bo moja glavna želja uresničila. V družini pa, da bi bilo tako kot doslej. V obratu pa, da bi v letu

1968 delali s tako ali še z večjo kapaciteto, da bi bili naši stroji 100 % izkoriščeni, ter da se dvigne naša produktivnost in kvaliteta naših izdelkov.

Pa še to: Vsem svojim sodelavcem in celotnemu kolektivu želim srečno novo leto 1968.«

Vlado Herman (GV Ljubljana): »Osebnostno si želim,

da bi prihodnje leto že začel zidati hišo. Vse imam že pripravljeno, samo z zemljišči so težave. Podjetju pa želim veliko dela v Ljubljani, tako da nam ne bo treba vedno hoditi za delom, marveč da bomo tudi v Ljubljani dobili primerno delo.«

Ludvik Kmetec (OGP-Ljubljana): »V letu 1968 si želim predvsem zdravja. Če bom zdrav, bom tudi lahko delal in zaslužil. Seveda želim tudi svoji družini obilo zdravja. Našemu kolektivu pa želim dosti dela. V gradbeništvu je vedno tako, da je bolje imeti enega ali dva delavca premalo, pa dosti dela, kot pa dovolj delav-

cev, ki pa ne vedo, kaj bi pravzaprav delali.«

Ivan Ribič (Ljubljana-okolica): »Osebnih želja nimam, kajti za dom že skrbijo ženske in bodo že vse tako uredile, da bo prav.

V podjetju pa imam le to željo, da bi bilo čim prej konec mraza in snega, da bomo lahko začeli pošteno delati.«

Edvard Drofc (KO Ljubljana): »Predvsem si želim, da bi bil tudi prihodnje leto zdrav. Malo tudi mislim

na boljše stanovanje, na lastno hišo, kajti moje stanovanje je že hudo tesno. Podjetju pa bi v letu 1968 želel obilo dela. Če bo dovolj dela, bomo tudi zaslužili.«

Nikolaja Malalan (Koper): »V l. 1968 bi si želela samo veliko zdravja, vse drugo pride samo. Kolektivu pa želim seveda čim več uspehov — poslovnih in zlasti finančnih, tako da bodo vsi zadovoljni.«

Toni Čarman: (Centrala) Skoraj pri vseh mladih zakoncih je največji problem stanovanje. Zato si tudi jaz želim, da bi v letu 1968 ta problem čimprej rešil. Če bom to uresničil, bom lahko zadovoljen

Kolektivu in vsem sodelavcem pa želim v novem letu dobre poslovne uspehe in boljše osebne dohodke, na delovnem mestu pa tovariške odnose med sodelavci.«

Stefka Rutar, (Ravne na Koroškem): »Pred leti sem

imela veliko željo, ki se je pa le delno uresničila. Letos pa želim, da bi se stanarina ne podražila.

Gradisu in naši enoti pa želim mnogo dela, dosti uspeha pri licitacijah ter mnogo finančnega uspeha,

visoke dohodke, tako podjetju kot vsem članom kolektiva.«

Tone Demšar (Škofja Loka): »Sebi želim v prihodnjem letu vsaj toliko denarja, da bom po dolgih le-

tih lahko odšel vendarle z družino na zasluženi letni oddih. Doslej sem več let vsako prosto uro porabil za zidavo hiše, pa tudi vsak razpoložljivi dinar je šel v hišo. Kolektivu pa želim v letu 1968 obilo dela in poslovnih uspehov.«

Ivan Kersič (Celje): »Osebnostne želje so majhne,

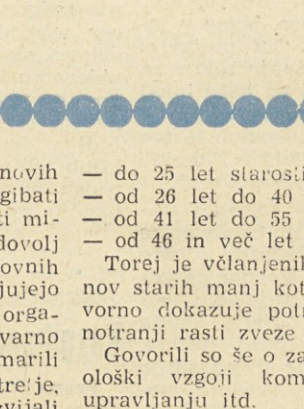

želim si veliko zdravja ter da moji otroci čim boljše in čimprej končajo šolo in pridejo do kruha.

Na splošno pa želim veliko dela podjetju, bolj pravično delitev stroškov, velike sklade in razumljivo tudi lepe osebne dohodke.«

Doročija Rogelja, (Jesenice): Želim imati veliko, toda le malo jih bo uresničenih. Moja želja je, da bi še ostala v podjetju, ker mi je všeč, ter upam, da so tudi drugi z mano zadovoljni. Se eno veliko željo imam, da bi dobila dobrega moža ter da bi bila srečna v življenju.

Enoti pa želim obilo dela in uspeha pri delu ter takšno razumevanje kot doslej.«

Govorili so še o zaposlovanju, ideološki vzgoji komunistov, samoupravljanju itd. Na splošno pa morajo biti naše razprave in stališča do vseh vprašanj jasna ter razumljiva vsem članom kolektiva. Pri obravnavanju tekočih gospodarskih kot osebnih problemov moramo biti drug do drugega iskreni in zaupljivi. Izogibati se moramo osebnih amticij in vse naše težnje naj bodo usmerjene v reševanje proizvodnih, poslovnih, idejno-političnih in samoupravnih vprašanj.

Ljubež Cepuš

Komunisti v podjetju

Dne 14. decembra je bila v dvorani centrale podjetja četrtna konferenca zveze komunistov, v katero spadajo tudi dve osnovni organizaciji podjetja (gradbeno vodstvo Ljubljana in centrala). Konferenca je razpravljala o reorganizaciji zveze komunistov in izvolila 9-članski četrtni komite, v katerem so tudi člani našega kolektiva. Objavljamo nekaj misli s konference.

Sedanji sistem povezovanja komunistov, organizacija in že tradicionalna vloga organizacije je v novih pogojih dela članov zveze komunistov že omejevala politični, ustvarjalni in idejni razvoj komunistov. Politično življenje je namreč potekalo v številnih in med seboj slabo povezanih političnih okoljih (ulicah),

kjer so bili medsebojni vplivi zelo majhni. Se celo komunisti v podjetju so bili med seboj premalo povezani in marsikdaj nismo prišli do skupnih zaželenih političnih rešitev.

Teh pomanjkljivosti sicer ne moremo odpraviti le z iskanjem novih organizacijskih oblik, temveč moramo razviti takšne, ki bodo omogočale

večjo aktivnost vseh komunistov. Zato tudi potrebo po združevanju osnovnih celic. Na primer gradbeno vodstvo Ljubljana, centrala, če že ne ena celica za celotno ljubljansko področje, v okviru celotnega podjetja pa organizacijski komite (sicer so pa posamezne oblike stvar medsebojnih razgovorov in dogovorov komunistov). Komunisti se bodo po črki dela v podjetju vključili tudi v širšo dejavnost zunaj našega podjetja predvsem takrat, ko gre za obravnavanje in urejanje širših družbenih zadev. Le tako bo vsak član svoje pravice in dolžnosti lahko popolneje in širše uresničeval. V novih pogojih dela so komunisti dolžni vplivati na družbeno dogajanje v različnih družbenih okoljih ter se morajo na najboljši ustrezen način zbirati in dogovarjati za širše politične akcije, ki jih zahtevajo nereseni družbeni problemi.

Ob pričetku uveljavljanja novih oblik dela se bomo morali izogibati raznim skrajnostim. Zlasti proti miselnosti, da so komunisti že dovolj storili, če aktivno delajo v osnovnih organizacijah, ter da podcenjujejo delo komunistov zunaj osnovne organizacije. Drugo nič manj nevarno dejstvo je, da bi pri tem zanemarili delo v delovni organizaciji, in tretje, da bi iz praktičnih razlogov razvijali le aktivnosti sposobnejših članov. Zveza komunistov se mora razvijati kot široka organizacija in ne le kot nekakšna intelektualna elita. Zato si moramo vsi prizadevati, da okrepi-mo dejavnost in stike z vsemi člani. Razpravljali so tudi o strukturi članstva in vključevanju mladih.

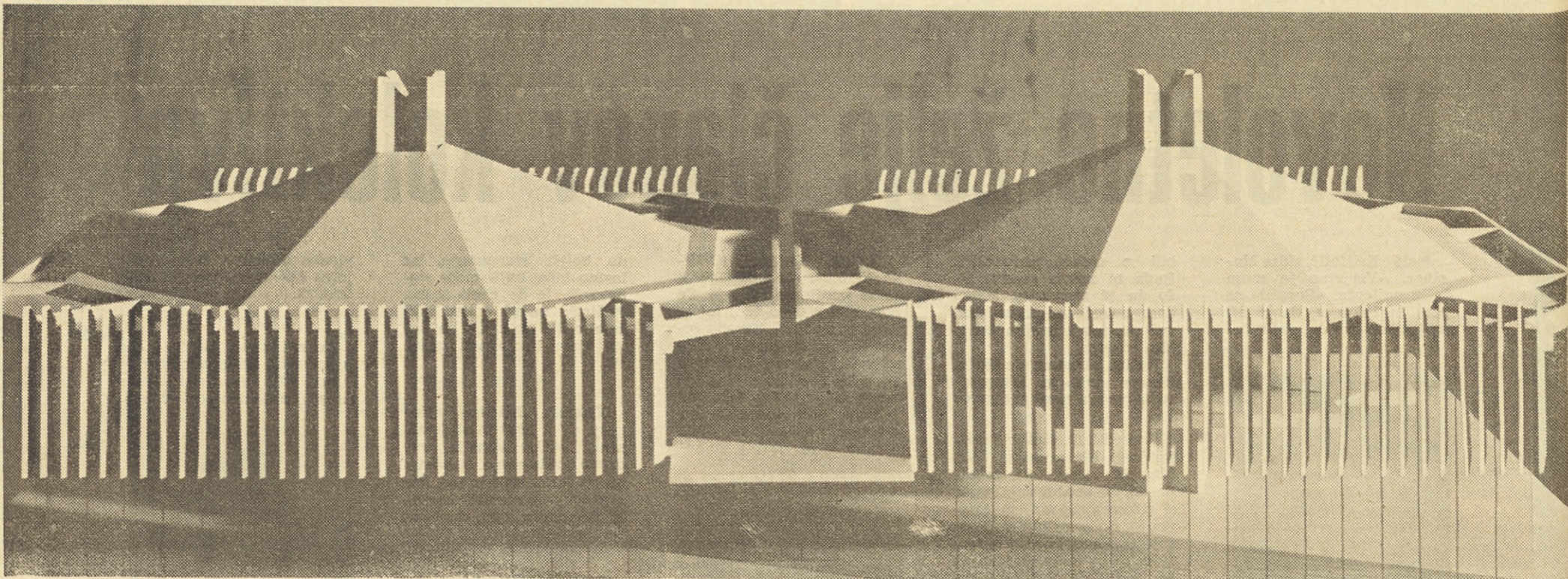
Po letih starosti pa je na območju Vodmata, kamor spada tudi »Gradis«, struktura članstva naslednja:

— do 25 let starosti 4 %
— od 26 let do 40 let 41 %
— od 41 let do 55 let 45 %
— od 46 in več let 10 %

Torej je včlanjenih samo 4 % članov starih manj kot 25 let. To zgovorno dokazuje potrebo po hitrejši notranji rasti zveze komunistov.

Govorili so še o zaposlovanju, ideološki vzgoji komunistov, samoupravljanju itd.

Na splošno pa morajo biti naše razprave in stališča do vseh vprašanj jasna ter razumljiva vsem članom kolektiva. Pri obravnavanju tekočih gospodarskih kot osebnih problemov moramo biti drug do drugega iskreni in zaupljivi. Izogibati se moramo osebnih amticij in vse naše težnje naj bodo usmerjene v reševanje proizvodnih, poslovnih, idejno-političnih in samoupravnih vprašanj.

Maketa hale C na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Zdaj so objekti gotovi in predani svojemu namenu. Objekte je gradila PE Ljubljana

Kako smo uspevali letos in kako nam kaže za prihodnje leto

LJUBLJANA:

Naš uspeh - tri premije

»Nedvomno je največji uspeh za naš kolektiv, da smo dobili letos od investitorja kar tri premije,« je na prvo vprašanje odgovoril inž. Stefan Mesarič. »Prvo premijo smo dobili na TE Plomin, drugo na hotelu »Paris« v Opatiji in tretjo na novi ljubljanski bolnišnici. Vse premije smo dobili za skrajšanje rokov, čeprav so bili roki na vseh objektih, ki smo jih letos gradili, že tako in tako dovolj ostri. Premijo na TE Plomin smo dobili za vmesni rok pri graditvi kemične priprave vode, kar smo končali pred rokom. Zlasti smo ponosni na premijo na ljubljanski bolnišnici, ki je bila dograjena kar dva meseca pred pogodbenim rokom.«

»Izgledi za sezono 1968 so pa, žal, vsaj trenutno dokaj slabi,« je odvrnil na drugo vprašanje inž. Mesarič. »V Ljubljani vsaj v bližnjih mesecih praktično nimamo nikakršnega pomembnejšega dela.

Vemo, da je večji del gradbenih podjetij v Ljubljani pokupil zelo velike površine, na katerih bodo lahko takoj spomlad začeli zidati stanovanja za trg. Naše podjetje takšnih površin nima, če izvajamo le Nove Jarše. Zato iz letošnjega leta prenašamo v sezono 1968 le malo dela. V Kopru, kjer gradimo skladišča, bomo v januarju končali. Tu postavlja investitor skrajšanje rokov za skladišče IV, ki ga hoče imeti v celoti predanega že do 15. januarja. Potem imamo še vsu pomlad dovolj dela v Plominu — na novi termoelektrarni.

Vse drugo pa so, vsaj trenutno, še vprašaji. Skušamo se orientirati na Jadran, v Istro in v Dalmacijo. Vendar pa kaže, da bo prihodnje leto tudi za turistična podjetja slabša sezona, kot je bila letošnja. Prav te dni bomo šli v Opatijo na licitacijo za gradnjo moderne depandance s 160 ležišči. Investitor je hotel »Opatija«, mi pa bomo ponudili vse — od načrtov do izvedbe. Če bomo uspeli — to je seveda drugo vprašanje. Upam še, da bomo poletni začeli zidati stolpnico za »kozolcem« ob Kersnikovi ulici, načrte že pripravljajo v »Konstrukti«. To pa je tudi vse, kar bi lahko danes povedal o naših perspektivah v prihodnjem letu.«

MARIBOR:

Mednarodni sloves in priznanje

Inž. Borut Maister, Maribor: Letošnji rezultati so nad vse zadovoljivi. Posebno pa smo veseli uspeha pri gradnji veržeskega mostu, saj nam je ta sistem gradnje prinesel mednarodni sloves in priznanje. Nič manj pomembni niso ptujski silosi, ki smo jih dobili le kot dobro in solidno podjetje, silosi za »Intes« v Mariboru, hladilnik v Kidričevem itd.

Občutno smo dvignili produktivnost dela, saj smo z manjšim številom delavcev mnogo več napravili. Skratka, leto 1967 je bilo za nas uspešno na vseh področjih.

In perspektive? Prav gotovo so temeljni pogoji za uspeh enote kvaliteto delo, racionalna proizvodnja, zadovoljive cene, roki itd., ter mnogo volje in zavesti, kar pa nam v Mariboru gotovo ne manjka. Zato sem prepričan, da bodo rezultati našega dela prihodnje leto isti, če že ne mnogo boljši.

V glavnem bomo delali za »Talis«. Rok je sicer zelo kratak, in še to v zimskem času, toda z našimi pridnimi delavci bomo gotovo uspeli. Skupno z avstrijskim podjetjem Mayreder smo prevzeli gradnjo gorinje radgonskega mostu, in sicer vsak 50 %, vtem ko so delavci skoraj vsi naši. Predvidevamo še gradnjo »Prehrane« in vrsto manjših objektov. Seveda pa bo borba na tržišču tudi v letu 1968 zelo huda, kljub temu pa ne dvomimo v uspeh in z zavestjo in polni upanja gledamo v bodočnost.

JESENICE:

Razgibana dejavnost

Franc Vovk, Jesenice. Naša enota je po letu 1960 v glavnem izvajala velika investicijska dela rekonstrukcije Železarne Jesenice. Za to so bila dela močno skoncentrirana. Problemov na tržišču glede angažiranosti do leta 1966 ni bilo. Leta 1966 pa je bila večina del na investicijskih objektih v Železarni gotova, poleg tega pa je še reforma vplivala na nadaljnji razvoj industrijske gradnje.

Prav gotovo bi bil problem angažiranosti poslovne enote Jesenice še večji, če ne bi držali kontakta z drugimi investitorji tudi v času, ko bi lahko vse naše kapacitete zaposlili v Železarni. Že v letu 1963—1964 smo navezali stike z upravnim odborom stanovaljskega sklada Jesenice za pozidavo centra mesta. Na občinski skupščini Jesenice smo uspeli z urbanistično rešitvijo in zazidalnim načrtom centra Jesenic, s tem je bila dosežena desetletna kontinuiteta gradb. del na tem področju. V letošnjem letu bo že dograjena tretja stolpnica in poslovna zgradba v skupni vrednosti ca. 1,7 milijarde S din. Zgradili smo v tem času tudi domala vse mostove na Gorenjskem, del avtomobilske ceste Naklo—Ljubelj, industrijske objekte pomembnih gospodarskih organizacij na Gorenjskem kot so: »Elan« Begunje, »Veriga« Lesce, LIP Bled, Železniško transportno podjetje Ljubljana ter mnogo drugih manjših in večjih objektov nizke in visoke gradnje. Glede na tako dejavnost se je kolektiv usposobil za vse vrste gradenj v gradbeništvu, kakor tudi glede organizacije dela na posameznih področjih.

V letu 1967 je bila dejavnost poslovne enote zelo razgibana, saj smo delali od Škofje Loke, Kranja, Bleda, Bohinjske Bistrice, Hrušice, Jesenice, skratka po vsej Gorenjski. S kvalitativnim in cenjenim delom ter držanjem rokov smo z investitorji navezali dobre odnose,

kar nam zagotavlja v bodoče uspešno delo. Ne glede na pozitivne ugotovitve pa moramo ostati budni, saj tržišče zahteva vedno več. Konkurenčnost drugih gradbenih podjetij je na tržišču vsako leto bolj občutiti, pa tudi njihov razvoj je priznanja vreden. Stremeti moramo za tem, da odklonimo še preostale napake, ki negativno vplivajo na proizvodnjo, kot so delovna disciplina, odnos do dela in do sodelavcev in zmanjšanje odsotnosti z dela, ne glede iz česa izvira.

V duhu reforme je nujno krepiti progresivne misli v proizvodnji, rigorozno, brez ovinkarjenja pa odstranjevati negativne pojave. Če bomo v bodoče poslovni enoti sledili takim načelom in jih tudi izpolnili, se nam ni treba bati, da ne bi pozitivno gospodarili. Vsak, kdor se bo temu protivil, bo moral slej ko prej spo-

znati, da mu ni mesta v kolektivu poslovne enote.

Ob zaključku leta lahko ugotovimo, da smo naše planske obveznosti v celoti izvršili in celo presegle. Prav tako naš finančni uspeh zagotavlja nadplanirane osebne dohodke in s tem v zvezi tudi sklade, katere bomo namenili za nadaljnji razvoj podjetja in poslovne enote. Poleg tehničnega napredka pa moramo imeti nenehno pred očmi, kako dvigniti standard članov kolektiva glede življenja v delavskem naselju, kot drugim članom, ki stanujejo na teritoriju poslovne enote.

Ko ugotovljamo, da smo z uspehom zaključili leto 1967, ne moremo mimo ugotovitve, da gre ta zasluga celotnemu kolektivu, posebno pa še stari članom kolektiva, ki dajejo pravi utrip proizvodnji. Ob tej priložnosti ne smemo pozabiti tudi delavcev iz nekdanjega kranjskega kolektiva, ki so tekom leta na kranjskih objektih s pridnostjo dokazali, da se jim je povrnila zavest starih »Gradiševcev« in zaupanja v to, da »Gradiš« v Kranju ostane.

SPO LJUBLJANA:

Naši ljudje so razumeli reformo

Moramo reči,« je začel pripovedovati Vinko Brglez iz SPO v Ljubljani, »da sem bil v letu 1967 najbolj vesel finančnega uspeha in visoke zavesti strojnikov in šoferjev, da je le delo merilo našega uspeha. Zato upravičeno trdim, da so naši ljudje razumeli pomen reforme. Vsak je prejel to, kar zasluži, le pri šoferjih bo treba spremeniti način delitve osebnih dohodkov, kar pa upam, da bo gotovo še pred novo sezono.

Dobre rezultate smo dosegli tudi zaradi prizadevnosti strojnikov. Letos so bolj pazili na stroje in vsa manjša popravila sami odklanjali. Tudi šoferji razen zelo redkih izjem prehajajo na ta način dela. Nič več ni tistega »ne grem«, zato so tudi finančni rezultati boljši.

Pripominjam, da je bil plan dosežen že v mesecu novembru.

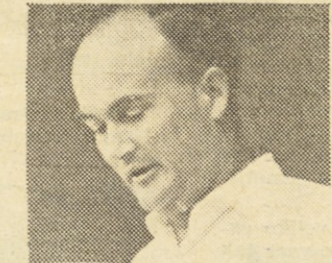
Za 1968 pa bi želel, da gremo po isti poti, ki smo jo že začeli, t.j. plansko delo, kvaliteto, disciplino in seveda čimveč naročil.

KOPER:

Brez kamnoloma bi lahko kar pospravili

Bernard Gabrijelčič (Koper): »Naš glavni uspeh v letu 1967 je bila prav gotovo rekonstrukcija kamnoloma na Črnem kalu. Ta je osnova za naše nadaljnje delo. Če ne ne bi letos temeljito rekonstruirali tega zastarelega obrata in ga usposobili za veliko in sodobno proizvodnjo, bi verjetno lahko pri vseh investitorjih kar pospravili. Tako pa je ravno kamnolom z novimi velikimi kapacitetami lahko izdatno zalagal ogromne potrebe po kamnitih frakcijah ne samo na koprski železnici, marveč še na drugih gradbiščih. Sicer

pa je dovolj to, če povem, da smo vse investicije o tem kamnolomu že z letošnjo proizvodnjo praktično plačali.

Velik uspeh za našo enoto je tudi to, da smo v letu 1967 ustvarili v jedru kolektiva izredno zavest. Večina ni nikoli tarnala, če je bilo treba delati tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih. Vsak je pozabil na svoje osebne interese in videl predvsem potrebe kolektiva. Le-te pa letos res niso bile majhne, saj smo z nekaj več kot 200 delavci ustvarili letos približno 2 milijardi starih dinarjev ali skoraj 10 milijonov starih dinarjev na delavca. Mislim, da takšne rezultate le redko najdemo v gradbenih kolektivih. Skratka, enotnost in monolitnost koprškega kolektiva je prav tako pomemben uspeh, ki ga ne smemo pozabiti.

In kaj bo v letu 1968? Mislim, da smo z železniško progo in pristojo v koprski lukki ustvarili velike možnosti tudi za naše podjetje. Tako res nimamo nikakršnih skrbi, da bi nam prihodnje leto zmanjkalo dela. Imamo tudi za prihodnje leto dovolj dela v novem stanovanjskem naselju Olmo, ne smem pozabiti tudi na naš novi samski dom, ki ga bomo začeli zidati prav gotovo že pozimi, če nam bo le dopuščalo vreme. Vrh tega so še na vidiku razni industrijski in drugi objekti, ki še čakajo na nas, gradbince. Karakterističen za to je med drugim tudi naš kamnolom na Črnem kalu. Vsi smo mislili, da bo decembra delo v kamnolomu popolnoma zamrlo, ker pač ne bo pri investitorjih povpraševanja po gramozu. No, resnica pa je ta, da tudi zdaj, sredi decembra, v kamnolomu kar lepo »meljejo« in trenutno ni na zalogi niti enega samega kubika materiala. Skratka, ni razloga za črne misli, če govorimo o sezoni 1968.«

CELJE:

Z velikim optimizmom v novo leto

Berto Primožič, Celje: V letu 1967 nas je najbolj razveselil dan, ko smo zvedeli, da smo končno uspeli (kljub ostri konkurenci) na licitaciji za termoelektrarno Šoštanj. Razveselili smo se tudi, ko smo po tolikih letih uspeli zgraditi lasten samski dom. Nadalje smo v roku zgradili objekt za Zlatarno in tovarno tehtnice »Libela« Celje. Kvaliteta zgrajenih objektov je zelo visoka, kar nam je porok, da pri gradnji termoelektrarne Šoštanj ne bomo zaostajali.

Pripominjam, da smo v letu 1967 glede osebnih dohodkov sicer bili zadnji na lestvici Gradiševih poprečkov, toda to ni vplivalo na zavestno izvrševanje del. Kljub kritični situaciji, ki je bila prejšnja leta v Celju, smo uspeli zadržati jedro kolektiva in zaposlenim delavcem in njihovim družinam zagotoviti delo in kruh.

Lepše perspektive se nam obetajo v letu 1968, saj stoji pred nami odgovorno in veliko delo pri gradnji termoelektrarne Šoštanj, za katerega imamo strokovno kvaliteten kader dovolj. Upam, da bodo problemi okrog finančnih sredstev čimprej rešeni ter da bomo mogli kmalu pričeti z delom. Gradili bomo tudi nov 60-stanovanjski blok za tržišče, nekaj objektov za »Veležitar« Celje. Pripravljamo pa adaptacijo tovarne usnja v Šoštanju itd. Perspektive za leto 1968 so torej lepe in prepričan sem, da se bomo tudi mi v prihodnjem letu lahko postavili z uspehi, kakršne imajo druge poslovne enote.

KO MARIBOR:

Investitor je z nami zelo zadovoljen

Veseli smo uspeha na objektu Mariborske livarne, kjer smo prevzeli vsa ključavničarska dela. Najbolj nas pa veseli,

da je investitor z nami zadovoljen pravi Ivan Lovce iz KO Maribor.

Uspeli smo tudi na drugih področjih:

— realizacija se je dvignila na 90 milij. S din,

— naši kvalitetni izdelki so iskani po celi državi,

— izboljšali smo organizacijo in poslovanje v enoti,

— uspeli smo z novim mehanizmom za zračenje, kjer se hkrati odpira 24 oken pod kotom 45°.

— pripravljamo nov tip prevozne betonarne, ki jo delamo ob sodelovanju z inž. Mariničem ter v kooperaciji med KO Ljubljana in KO Maribor.

— izdelali smo več prototipnih nosilcev PM 250 i PM 500 i itd.

In prihodnje leto?

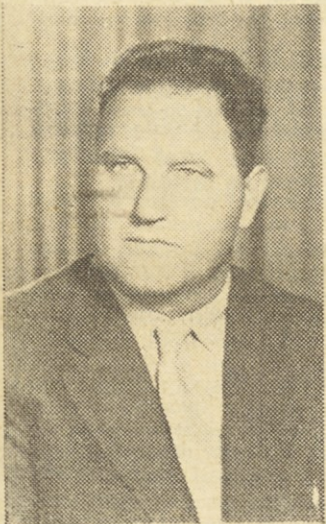
Borili se bomo za delo in prepričan sem, da bomo tudi uspeli. Vse sile bomo vrgli tudi v remont, saj smo dobili v prevreditev več asfaltnih baz, katere bomo preuredili iz starega v nov tip. Agregat se bo lahko tehtal za bitumen, za gramoz in «filer».

V pripravi je tudi nova 40 do 50-tonska baza. V planu imamo tudi zboljšane protitočne mešalce, ki so dosedaj omejeni do 30—35 mm, z novo dopolnjeno izvedbo pa bodo lahko uporabljali in mešali tudi debelejšje frakcije.

Naš kolektiv je dober, zato sem prepričan, da bomo tudi v letu 1968 uspeli.

ŠKOFJA LOKA:

Prvič nobenih skrbi s surovinami

Ignac Sušteršič (Škofja Loka): Naš največji uspeh v letu 1967 je prav gotovo v tem, da smo letos prvič imeli dovolj lesa. Res, po dolgih letih, ko nismo vedeli, ali bomo dobili kaj hlodovine ali ne — to je pa bilo za nas isto, kot če bi se vprašali, ali bomo še lahko živeli ali ne — smo bili letos popolnoma brez skrbi. Hlodovine in sploh lesa je bilo letos povsem dovolj. No, seveda smo tako leto lahko ne samo v polni meri zadovoljili vse naše naročnike — v kolektivu «Gradiša» in tudi zunanje — marveč smo tudi dokaj dobro lahko izkoristili naše kapacitete.

Zaga je delala skoraj nenehno v treh izmenah, noč in dan. Tudi v nekaterih drugih obratih smo delali v dveh izmenah. Ljudje so pokazali veliko mero zrelosti in predanosti, saj so mnogi delali tudi ob nedeljah in praznikih, celo na dan republike so morali nekateri delati. Seveda se to ljudem pozna tudi pri denarnici: še nobeno leto nismo ustvarili tolikšne realizacije — okrog 1,2 milijarde starih dinarjev — in tolikšnih skladov. Uspeh za nas je tudi v tem, da se vse bolj uveljavljajo naši montažni opazi, ki jih dobavljamo ne samo «Gradiškim» enotam, marveč tudi mnogim drugim gradbenim podjetjem, kot so Pionir, Konstruktor, jesenjska Sava, Primorje iz Reke in še nekatera. Gradbena podjetja so spoznala, da se jim ne splača več delati opazov na gradbišču, saj je naš opaz, narejen v delavnicah na strojih, cenejši, vrh tega pa ima opažna plošča to prednost pred klasičnim opažem, da jo lahko uporabimo najmanj tridesetkrat, v nekaterih primerih pa še večkrat.

Perspektive za leto 1968? Upajmo, da bo šlo vsaj tako

kot letos. Lahko povem, da imamo za nekatere izdelke sklenjenih naročil že do 40 odstotkov, nekoliko slabše kaže trenutno za žago. Vendar pa nimamo nič strahu pred novo sezono, saj smo se že uveljavili s konkurenčnimi cenami in kvaliteto. Leto 1968 bo za nas pomemben mejnik, ker bomo vsa sredstva vložili v modernizacijo, v nove strojne naprave, predvsem v novo in sodobnejšo žago, vrh tega pa tudi v nakup nekaterih drobnega orodja. S to mehanizacijo bomo zvišali produktivnost zlasti na žagi, kjer je zdaj zaposlenih 20 ljudi, po modernizaciji pa jih bo samo še 5 ali 6.

KO LJUBLJANA:

Nihče ni ostal brez dela

Jože Repše (KO Ljubljana): »Mislim, da je bil največji uspeh naše delovne enote v tem, da v letu 1967 ni ostal niti en delavec brez dela, oziroma da nismo nikogar odpustili. V letu 1967 je bilo namreč manj remontnih del kot v prejšnjih sezonah. Zato je seveda v remontnih delavnicah nastalo vprašanje, kam z ljudmi, kako zaposliti odvečno delovno silo.

V okviru našega kolektiva smo tako organizirali delo, da ni bilo treba nikogar odpustiti, skratka, poiskali smo takšna dela, da smo lahko prav vse ljudi koristno zaposlili. Če ne bi poiskali dela tam, kjer je bilo, če ne bi naredili internih premikov v naši proizvodnji, bi morali precej ljudi odsloviti in jih naprtiti na breme širši družbi, da sploh ne govorim o morebitnih težkih socialnih primerih in morda celo osebnih tragedijah, če bi ljudi odpustili. Vsi vemo, da danes ni več tako lahko dobiti dela in bi prav lahko marsikdo, če bi ga morali odpustiti, čbupal in

zabredel v velike osebne težave.

V novo sezono gremo pogumno in se ne bojimo tudi eventualnih težav. Našo perspektivo vidimo v nekaterih novih proizvodih za gradbeno operativno. Upamo, da bo po naših novih izdelkih segel ne samo domači, marveč tudi inozemski trg. Želimo pa si v novem letu še več načrtnosti v delu, predvsem jasnejše in čvrstje, tako kratkoročne kot dolgoročne delovne programe. Vrh tega upamo, da bomo medsebojne interese in odnose v celotnem podjetju še bolj uskladili in postavili na takšno osnovo, da bo, kot pravimo, volk sit in tudi koza cela. Mislim pri tem na še bolj objektivizirana merila glede vrednotenja dela in medsebojnih odnosov v celotnem kolektivu. Če bomo v tem uspeli — in ne vidim razlogov, da naših internih vprašanj ne bi nadalje razvijali in izpopolnjevali — potem lahko z zaupanjem zremo v novo leto.

RAVNE:

Čvrst monolit, in zdrav kolektiv

»Ponosen sem na uspeh,« je dejal inž. Lojze Štok, »ki smo ga dosegli pri gradnji težke proge valjarne na Ravnah na Koroškem. To je bil naš največji objekt, ki smo ga letos delali. Objekt je bil inženirsko zelo zahteven, ker je ves pod talno vodo. Terminsko je bil do dneva končan in kvaliteta del je na zelo visoki ravni.

Delo je bilo tako zahtevno in specifično. Če bi bil mlad inženir, pravi inž. Štok, »bi na tem objektu delal tudi zastoj, ker sta tako odgovorno delo in tolikšna praksa za mladega inženirja le redka prilžnost. Ponos in sreča vsakega mladega strokovnjaka je sodelovati pri taki gradnji.

Drugi najlepši objekt je industrijska hala papirnice Pre-

valje. Hala je bila golova v dveh mesecih.

Kako je to mogoče?

»Mesec in pol pred pričetkom del smo imeli vse načrte in denarna sredstva. Napravili smo precizen program dela, plan materiala, ljudi itd. Vse je bilo predvideno do dneva natanko. Tako je bila celotna organizacija in priprava dela brezhibna.

Ob takih pogojih je uspeh zagotovljen. Naš uspeh je občeudoval celotna dolina in seveda najbolj pa mi sami!

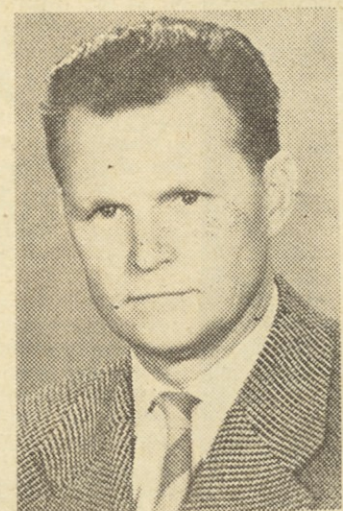
Pripominjam, da smo kot kolektiv pri vseh delih nastopili kot eno in sploh lahko trdim, da nas je reforma še bolj povežala v trdno celoto. Produktivnost dela se je zavestno dvignila, disciplina povečala tako, da danes vsak brez prigravarjanja nastopi tam, kjer je to potrebno.

Dela za leto 1968 je težko prognozirati. Borili se bomo, da bi ga bilo čimveč, če že ne dovolj v naši dolini pa izven nje. Želimo si čimveč dela in takega, za katerim je tudi denar, kajti s takim kolektivom in takimi sodelavci, kot jih imamo na Ravnah, lahko izpolnimo vsako nalogo, pa naj bi bila le-ta še tako težka in zahtevna.

OGP:

Doslej največji skladi

»Letos je proizvodnja delala v zelo ostrem tempu, tako kot še nikoli,« je dejal inž. Branko Vasle, šef OGP Ljubljana. »Planirali smo proizvodnjo na 1,057 milijonov starih dinarjev, ustvarili pa bomo približno 1200 milijonov starih dinarjev. V letu 1967 smo imeli najvišji dohodek po vseh merilih in tudi največjo akumulacijo, celo večjo, kot v najbolj konjunkturnih letih za gradbeništvo. Letos smo ustvarili tudi doslej največje sklade. Skratka, ob začetku leta smo pričakovali, da bodo investicije nazadovale in da se zato gradbenec obetajo sušna leta. Zato smo nekoliko zmanjšali delovno silo, seveda preudarno in ne pretirano. Med letom pa se je pokazalo, da je še vedno dela dovolj in da investicije niso na-

zadovale. V našem kolektivu smo imeli v sezoni celo premalo delavcev.

Zelo razveseljivo je tudi, da se je dvignil osebni dohodek, naš kolektiv je že na poprečku 90.000 starih dinarjev, kar je za gradbeništvo že zadovoljiv popreček. Predvsem je pomembno, da so lepo narasli osebni dohodki delavcev, saj so do oktobra delavci dobili v primerjavi z lanskim istim obdobjem kar 23 milijonov starih dinarjev več ali 16 odstotkov več v osebnih dohodkih.

Kaj bo z novo sezono? Mislim, da ne bi smeli biti preveč malodušni saj je vsako leto — izjeme so le izrazito konjunkturna leta v prejšnjih časih — v decembru in januarju v gradbenih kolektivih precej »vprašajev«, spomladi pa se spet tu in tam ponudijo nova dela. Naš kolektiv ima več izdelkov, ki smo jih že letos dokaj dobro plasirali in vse kaže, da jih bomo lahko tudi v letu 1968. Tu mislim na betonske hmeljeve, ki smo jih letos izdelali okrog 15.000, računamo, da jih bomo prihodnje leto kakšnih 12.000. Potem so še razni elementi za železnico (pragovi, elementi za perone, plošče za cestne prehode itd.). Imamo tudi ponudbe iz nekaterih drugih republik, na vidiku je gradnja TE Soštanj in še marsikaj, tako da res ni potrebe za zaskrbljenost.

PISMA BRALCEV

OGP, cene in še kaj

Piše inž. Branko Vasle, šef OGP Ljubljana

Eden izmed osnovnih vzrokov občasnega nesoglasja med gradbenimi poslovnimi enotami in obratom gradbenih polizdelkov je tudi politika cen. Največkrat pride do tega zaradi nepoglabljanja v problematiko konstrukcije cene od strani naročnika, kar izhaja iz apriorističnega stališča, da bi morala biti cena izdelka v OGP celo nižja, kot pa če bi izdelek naredili sami, saj je to industrija, tekoči trak in podobno. »Zovrh vsega pa je OGP dolžan, da nam izdeluje po pametni nizki ceni, saj drugače ne moremo biti konkurenčni, saj smo vsi Gradiši,« itd. Do tu ima naročnik — gradbena PE — prav, z določenimi pridržki, ki so načelnega značaja. Poglejmo najprej te:

Pojma »drago« in »poceni« v večini primerov nista definirana, saj bistveni elementi cene niso razčiščeni: ni vseeno, ali je rok izdelave daljši ali krajši, ali gre za malo ali veliko serijo, ali je čas izdelave v sezoni ali zunaj nje, ali so tolerance določene ali ne in še mnogo drugih vzrokov. Skoraj na dnevnem redu so problemi tu, ker dobivamo samo načrte (mnogokrat nepopolne) in število, vseh ostalih podatkov pa še naročnik sam ne ve. Zelo pa se mudi za ceno, ker mora iti v ponudbo. Dokler pogodba ni sklenjena — to traja pa lahko več mesecev — perspektivni naročnik ne javlja ničesar. Običajno se javi v kratkem času pred začetkom dobave in takrat se mudi: potrebno je več opazev, nadurno delo itd. Kot krona vsega pa se pri izvajanju del »nekaj zatakne« in elementi obleže na deponiji... Razumljivo je, da vse to povzroča določene stroške, ki jih mora nekdo plačati. No, cene in politiko cen OGP do gradbenih poslovnih enot naj analizira in prikaže komisija UO podjetja, ki je bila v ta namen postavljena. Danes pa bi se pogovorili o politiki internih cen za Freyssinetkable, ki so pravzaprav povod za nekoliko neobičajno obliko komisije kontrole poslovanja obratov.

Kakor pri vseh industrijskih proizvodih je tudi pri prodajni ceni kablov odločujoča vgrajena količina in to v določenem časovnem obdobju. Zaradi ozke specializiranosti in pravi vsako določene pomanjkljivosti: na eni strani je to prednost podjetja, ki razpolaga z določenim renomiranim sistemom, na drugi strani pa so neizvestne in relativno majhne količine vzrok za sorazmerno visoko ceno kablov.

Ako hočemo pristopiti k pametni politiki cen — in to ne gre samo za ceno kablov ali uslug OGP, temveč za usluge vseh obratov — se moramo lotiti problema cen na drug razumnejši način, ki bazira na skupnem prenašanju rizika: to pa pomeni prevzeti nase tudi del poslovne izgube, če bi ta zaradi tega ali onega vzroka nastala. Pred leti je prišlo do podobnega natezanja cen in takrat je OGP javno, preko Gradišovega vestnika ponudil, da dela vsakemu naročniku kakršnokoli uslugo po lastni ceni s pogojem, da participira na ustvarjenem dohodku. Te ponudbe seveda ni nihče sprejel, in to iz enostavnega razloga, ker bi vsakdo v tem času lova za dohodkom rad samo prejemal, ničesar pa dal. Danes smo v medsebojnem zaupanju, in to na osnovi konkretnih primerov že tako daleč, da dvomimo v poštenost partnerja, da bi ob taki pogodbi prikazal realne bilance. Zalostno, a resnično.

Naslednja tabela kaže odvisnost cene od količine vgrajenih kablov:

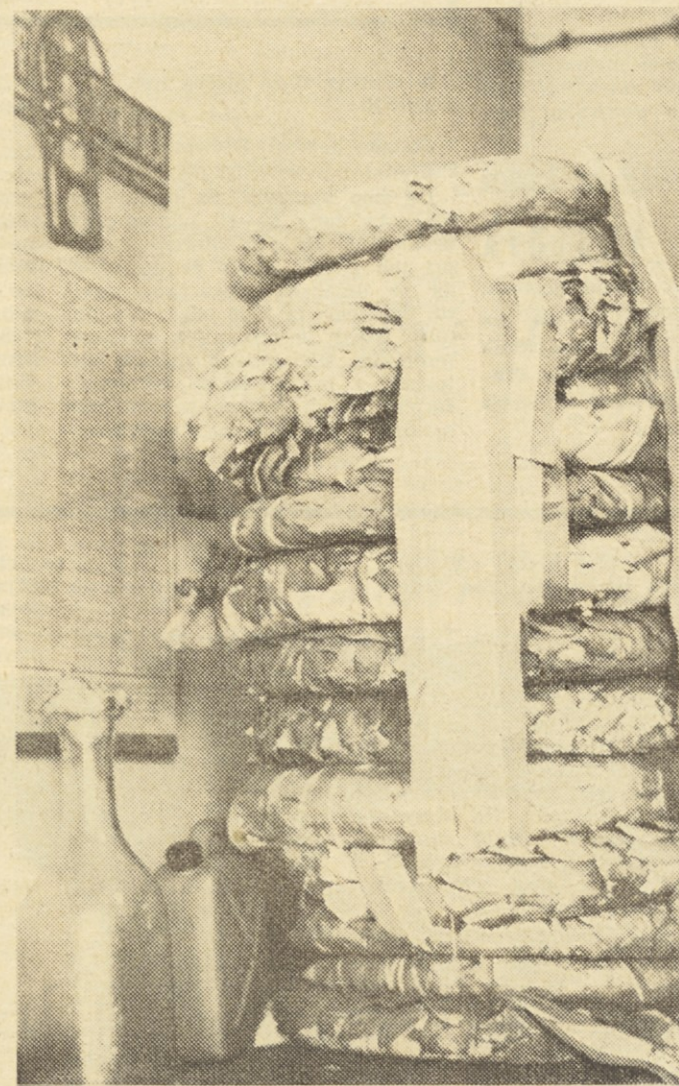
N din/kg	21,70	19,00	16,60	14,60	13,60	13,00	12,60
Indeks	100	88	77	67	63	60	58

Razumljivo je, da se pri povečanju količin zaostre zahteva po planski organizaciji dela, saj ni vseeno ali vgrajujemo kable s primernim tempom ali pa se moramo prilagoditi do dneva natančno situaciji, ki pač vlada v neplanski gradnji. V takih razmerah pride do nujnih zastojev in dražje izvedbe. Konkretno smo bili pri veržejemsku mostu angažirani sukcesivno od aprila do novembra, tj. skoraj osem mesecev, in vgradili 19,7 t kablov.

Zgoraj omenjeni riziko pri določanju cen za enoto vgrajenega kabla je v tem, da nikdar ne vemo vnaprej, s kakšnimi količinami lahko v naslednjem letu računamo.

Tako je bilo pri veržejemsku mostu potrebno povedati ceno, ko se je most šele projektiral, količine kablov pa so bile neznane (poprečna količina v desetih mostovih v letu 1965—1966 je bila 5,1 t/most) Kalkulant na centrali je predlagal, da damo v kalkulacijo isto ceno, kot je bila takrat v Bakru (v kalkulacijah pa je to ceno še zvišal za nekoliko odstotkov) in mi smo bili s to ceno sporazumni. Skupna vrednost vgrajenih kablov je 34 milijonov ali 12% celotne vrednosti mostu. Iz tega se vidi, da leži slab finančni uspeh pri gradnji veržejemskega mostu predvsem v slabi organizaciji, ne pa v kablju.

Razumljivo je, da bi vsaka gradbena poslovna enota rada imela v ponudbi najvišjo še sprejemljivo ceno, od OGP pa najnižjo, sicer »realno« ceno pri kapaciteti npr. 40 t. Riziko take ponudbe pa je enostranski: V slučaju dokumentiranja in s tem dokažane izgube pri kablju v OGP, bi noben naročnik — v današnjih pogojih poslovanja — ne imel razumevanja za njegove težave. Dejstvo je, da je neenakopravni položaj obratov do gradbenih poslovnih enot za te normalen in razumljiv: to pa je že širša problematika, ki jo bo treba razčistiti.

In tole so trofeje športika Stanka Vsenjaka iz Maribora. Približno toliko trofej si zasluži tudi kot strojni referent Gradiša v Mariboru

Spoznavajmo stroje, katere uporabljamo

V zadnji številki Gradisovega vestnika smo vas seznanili z opisom in načinom uporabe vibrovaljarja Bomag BV 90, eksplozijske žabe Delmag H2S in črpalke Veda L 612 za blatno vodo. Danes vas seznanjamo še z nekaterimi stroji za komprimiranje pri zemeljskih delih.

Da bi dosegli čim boljše uspehe s stroji pri komprimiranju različnih vrst zemeljskega materiala (koherentnih in nekoherentnih), si proizvajalci strojev prizadevajo, da bi dali gradbenikom najučinkovitejše stroje, pri tem pa zmanjšali težo strojev. S tem se zmanjšajo pogonski in transportni stroški. To so dosegli z uporabo vibrostrojev, pri katerih z večjim številom udarcev dosežemo potrebne učinke.

Eksplozijske žabe, katere smo zadnjič opisovali, so stroji, ki učinkujejo predvsem s svojo težo, s tem, da žaba odskoči 60–80-krat na minuto. Žabe uporabljamo, kot rečeno, pri komprimiranju koherentnih vrst materiala (vezanih, lepljivih vrst materiala — peščene gline). Ker pa moramo komprimirati tudi gramozne in peščene vrste materiala (nekoherentne), pa to lahko dosežemo predvsem pri manjših površinah z vibracijskimi nabijači.

■ Becinski nabijač Wacker BS 100 y, 150, 170 y

Če omenjam te stroje, potem jih omenjam pač zato, ker smo te znamke strojev nabavili pri našem podjetju. Sedaj pa ugotovimo, kaj pomenijo te oznake: B (Bencin), S

(Stampfer); številke (100, 150, 170) pa pomenijo teže teh strojev. Prvotno smo nabavili pet strojev BS 150, kateri so še danes v uporabi na naših gradbiščih. Ker smo smatrali, da jih je premalo, smo hoteli število strojev povečati. Pri naročilu pri firmi Wacker pa smo ugotovili, da ne proizvajajo več strojev tipa BS 150, ampak tip BS 170. Naročeni so bili štirje stroji. Ko sta prispela prva dva in smo jih poslali na gradbišče, se je pokazalo, da imajo stroji napako, tako da sta bila oba stroja pokvarjena, pa čeprav sta bila nova. Stroj ima namreč nabijalni mehanizem med zgornjim delom stroja in spodnjo nabijalno ploščo, zaščiten s harmoniko iz gume. Ta guma pa se je tudi pri večkratni zamenjavi ob robovih še naprej trgala in s tem povzročala, da je olje iz nabijalnega mehanizma otekalo. Na našo urgenco smo ustavili dobavo še ostalih dveh strojev BS 170 in zahtevali vrnitev strojev v tovarno, v zamenjavo pa smo prejeli dva tipa strojev BS 100 y. Tako imamo danes dejansko 5 strojev BS 150 in dva stroja BS 100 y.

Tehnični podatki strojev:

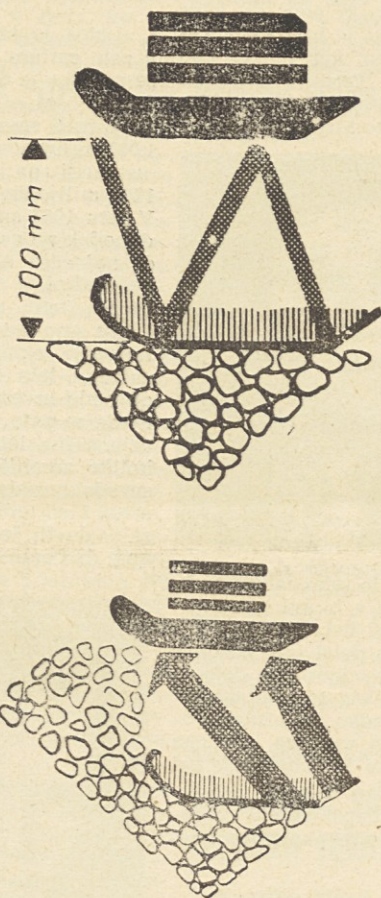
	BS 100 y	BS 150
Število udarcev/min	540	430–470
globinsko dejstvo	35–50 cm	35–50 cm
kapaciteta na uro	140–180 m ²	200 m ²
teža stroja	100 kg	150 kg
poraba goriva	0,9 l/h	2,1 l/h
velikost udarne plošče	400 × 400	440 × 365
udarna moč m kp/sek	116	150
dvotaktni motor	2,6 KS	6 KS

Pri obeh strojih se uporablja mešanica bencina in olja v razmerju 25 : 1.

Iz tehničnih podatkov je razvidno, da ima stroj neprimerno večje število udarcev tudi do 540/min in je v primerjavi z eksplozijsko žabo mnogo hitrejši. Poleg tega ima večjo tlačno površino, zato je tudi efekt stroja večji. Na spodnji tlačni površini, ki odskakuje za 100 mm, sta vgrajeni dve poprečni trikotni letvi, s katerima je omogočeno, da se material potiska sam pod tlačno ploskvijo stroja.

Stroja BS 100 y in BS 150 sta posebno pripravljena za komprimiranje zemeljskih vrst materiala na majhnih ali težko dostopnih krajih (kanalizacije, okrog jaškov, pri zasipnih materialih ali pa tudi pri končni obdelavi asfaltnih površin). S strojem lahko komprimiramo tudi vrste zemeljskega materiala, ki večje, ne smemo pa ga uporabljati za tlakovana cestišča.

S strojem lahko obratuje PK delavec, sam stroj pa je možno transportirati na krajših razdaljah med delovnimi mesti s posebnim enosnim vozičkom.

Gradisov vestnik

«Gradisov vestnik» izdaja delavski svet podjetja Gradis Ureja ga uredniški odbor Odgovorni urednik Lojze Cepuš — Tiska tiskarna «Toneta Tomšiča» v Ljubljani. — Izhaja mesečno

Janžekovič - „Žeka“ je bil vedno dober sodnik

Člane kolektiva, še posebno pa Gradisove športnike, je zelo prizadela izjava Emila Erlicha glede sodniške ocene našega »Žeka«, ker ga v kolektivu poznamo kot zelo dobrega delavca, športnika in organizatorja naših športnih iger.

Zato danes objavljamo v originalu strokovno oceno sodniškega zbora, ki je bila objavljena v slovenskem športnem časopisu »Roto foto šport« v številki 17.

Bivši zvezni nogometni sodnik Emil Erlich je po slovenskem pokalnem derbiju med Olimpijo in Mariborom v Ljubljani razburil slovensko športno javnost z izjavo:

«Janžekovič ni bil nikoli velik sodnik...»

V sodniških krogih so bili komentariji energični, tako da so mnogi nestrpno pričakovali naslednjo številko »Roto foto šport«, v nedeljo pozno v noč, da bi zvedeli za odgovor Vlada Janžekoviča.

Janžekovič se je oglašil in odgovoril. Vendar se je le skromno, čeprav prizadeto, obrnil na strokovne organe, ki naj bi povedali svoje mnenje.

V današnji številki RFS objavljamo mnenje strokovnih organov sodniške organizacije.

«Janžekovič, je bil vseskozi v svoji dolgoletni sodniški nogometni karieri zelo soliden in dober sodnik, zelo prizadeven, nadvse discipliniran in pošten,» nam je povedal predsednik zveze nogometnih sodnikov v Sloveniji Jure Dimic. »Zato smo mu lahko zaupali tudi sojenje tako pomembne tekme kot je bila Olimpija: Maribor, s katero naj bi zaključil svojo sodniško kariero. V čigavo veselje je nato prišlo do takšne ocene, ki je Janžekovič za slovo od stadionov prav gotovo ni zastulil...?»

«Ali so bile ocene Janžekovičevega sojenja v njegovi karieri ugodnejše, kakor trdi Erlich?»

«Kaže, da je Emil Erlich spremenil svoje mnenje, ali pa je zelo pozabljen,» nam je odgovoril predsednik Dimic. »Pred leti je na tekmi Slovan: Bosna v Ljubljani kot kontrolor sojenja ocenil Janžekoviča s štirico, ker je domala najvišja ocena, ki jo dobivajo sodniki v praksi ocenjevanja. Zamerimo Erlichu, da je pozabil na to in druge svoje prejšnje ocene Janžekovičevega sojenja. Prav tako dalhko povem, da je dobil Janžekovič na zadnjem finalu jugoslovanskega pokala Hajduk: Sarajevo, ko je bil mejni sodnik v Splitu, prav tako oceno kontrole sojenja štiri. Vprašali bi Erlicha, kako je mogel kot član strokovnega odbora zveze sodnikov nogometne zveze Jugoslavije predlagati Janžekoviča na listo zveznih sodnikov, če je prepričan, da ni bil nikoli dober. Erlich sam demantira svoje izjave, ali pa je povsem spremenil svoje mnenje. Ponovno poudarjam, da sekretariat slovenske zveze sodnikov nikoli ni podvomil v strokovnost Vlada Janžekoviča.»

«Ali lahko podrobneje pojasnite bralcem RFS, zakaj ste delegirali Janžekoviča za delikatno tekmo med ljubljanskim in mariborskim prvoligašem?»

«Iz dosedanje prakse vidimo, da so slovenske finale za pokal sodili redno sodniki iz Ljubljane, Jakše dvakrat, Podlipnik dvakrat, More, Zec in drugi. Takrat smo menili, naj sodi nekdo izven Ljubljane. Prepričani smo, da je bil tej nalogi Janžekovič kljub 48 letom povsem kos.»

«Kakšna je vaša ocena njegovega sojenja na derbiju?»

«Naša organizacija meni, da je strokovno povsem upravičilo naše zaupanje. Tehnično je sodil vse prekrške, po nekem kriteriju, pravilno in dosledno. Res pa je, da ni posegel po disciplinskih ukrepih, in to je tudi vse, kar mu lahko očitamo. Prepričani smo, da je Janžekovič želel, da bi se tekma končala v športnem duhu, da mu ne bi bilo treba posegati po najhujši disciplinski kazni, kar so nekateri igralci (Franciškin, Fuček, Jovanović, Klančnik) žal izkoristili.»

Takšno je mnenje našega najvišjega republiškega organa nogometnih sodnikov, v čigar strokovnost ne moremo dvomiti. Izvedeli smo tudi, da je na ljubljanski podzvezi nogometnih sodnikov Erlich uradno prijavljen in da bodo proti njemu uvedli disciplinski postopek, v katerem bo moral dokazati upravičenost svojih obtožb.

Mimo našega razgovora s predstavnikom zveze nogometnih sodnikov predsednikom Juretom Dimicem in sekretarjem Petrom Janežičem smo vprašali za mnenje tudi našega priznanega arbitra Vlada Jakšeta, ki je tudi omenjen v razgovoru z Erlichom. Ni hotel komentirati njegove izjave, pač pa je dejal:

«Nekateri smo jezikavi, drugi pa domišljavi...»

■ Wacker-vibro plošča tipa DVPN 75

Oznaka pomeni: D(diesel) V(vibro) P(Platte) N(Normalfrequentz).

Če smo ugotovili, da imajo eksplozijske žabe 60–80 udarcev, vibronabijači do 540 udarcev, potem pri teh strojih lahko že govorimo, da so dejansko vibracijski stroji, saj dosežemo že 3900 udarcev v minuti. Stroj je opremljen z enocilindrskim štiritahtnim dieslom motorjem, z avtomatičnim dekompresorjem zaradi lažjega zagona, moč motorja 6 KM, vibracijska plošča je

velikosti 73 × 50 cm, centrifugalna sila je ca. 1250 kg, globinski učinek 30–40 cm, kapaciteta pa 200 do 250 cm²/h. Do sedaj smo nabavili štiri takšne stroje, kateri so se pri praktičnem delu zelo dobro obnesli.

Stroj je namenjen za utrjevanje nevezočih vrst materiala, kot gramoz, pesek, drobljenec itd. za robne pasove in pri popravilu asfaltnih cestišč.

S strojem lahko upravlja PK strojnik, stroj pa je možno prevažati z za to primernim voznim podstavkom na gumijastih kolesih.

M. T.

Lep uspeh naših športnikov

V počastitev dvajsetletnice obstoja podjetja »Slovenija ceste« so bili povabljeni naši športniki na jubilejno tekmovanje v šahu, kegljanju, namiznem tenisu ter streljanju z zračno puško. Razen športnikov našega podjetja so bili povabljeni tudi športniki podjetja »Pionir«, »Izolirka«, »Primorje«.

V tekmovanju je sodeloval tudi prireditelj tako, da je nastopilo šest ekip. Naše ekipe so nastopile brez kakih posebnih priprav, saj nekatere niso bile sigurne, če bodo sploh lahko kompletne nastopile po propozicijah prireditelja.

Ob pričetku tekmovanja naši tekmovalci niso imeli posebnih načrtov in želja za osvojitve najvišjih mest. Nastopili so predvsem zaradi udeležbe, srečanja z znanci iz športnih iger ter preizkusa športnega znanja. Tekmo-

vali so na raznih igriščih, ki so bila precej oddaljena drugo od drugega tako, da naši tekmovalci niso vedeli, če so zastopane vse panoge.

Po zaključenem tekmovanju je prireditelj povabil vse nastopajoče na zakusko, ki ni bila skromna, ter porabil prilžnost za razglasitev doseženih športnih uspehov. V dvorani, ki je bila pripravljena za to svečanost, so se nahajali tudi lepi pokali. Bilo jih je pet, štirje za prva mesta panog, v katerih so tekmovali, peti je bil namenjen zmagovalcu, ki je dosegel skupno največ točk.

Okrog sedme ure zvečer so se začeli zbirati v svečano pripravljene dvorani posamezni tekmovalci. Na obrazih se je opazila rahla nestrpnost. Nastali so tihi komentariji o poteku tekmovanja ter ugibanja, kdo bo najboljši. Prihajalo je vse več tekmovalcev, med njimi tudi nosilci vesti o uspehih in rezultatih tekmovanja.

Končno je napočil trenutek razglasitve rezultatov. Po krašem uvodnem in pozdravnem govoru je prireditelj prečital zapisnike posameznih panog. Vsa prva mesta so dosegli naši športniki ter s tem tudi dobili vse pokale. Bil je to zelo lep uspeh naših športnikov, saj je bila močna konkurenca v posameznih panogah.

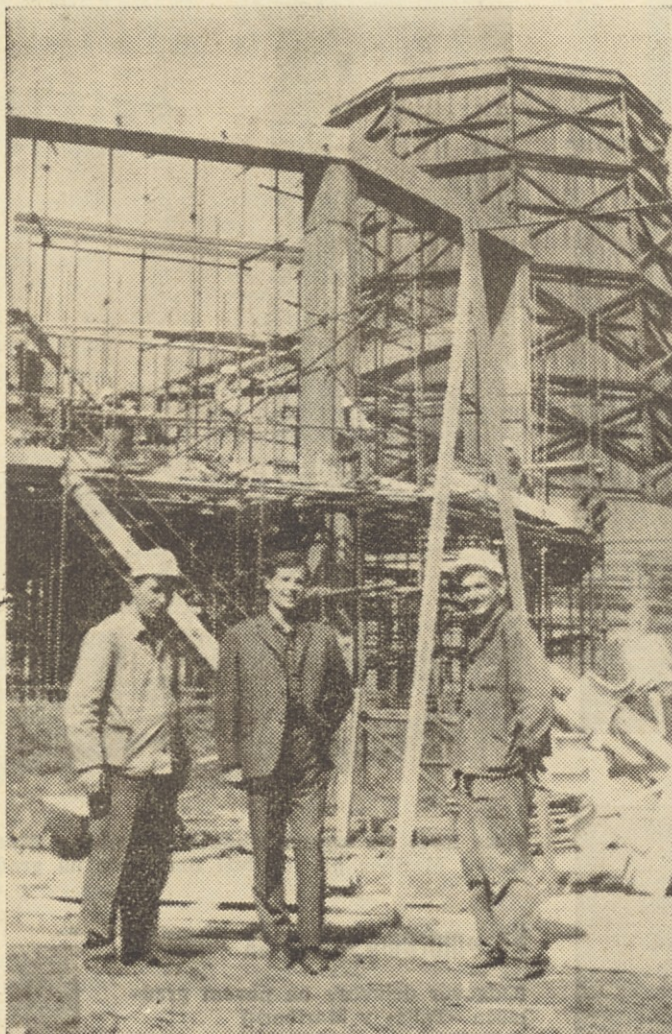
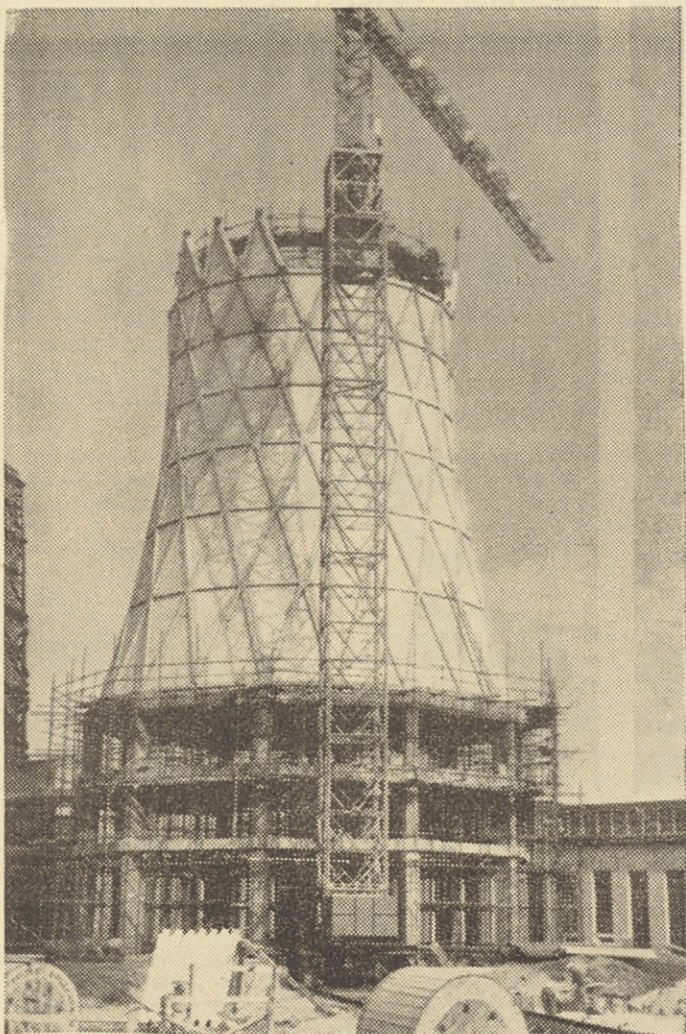
Organizacija tekmovanja je bila brezhibna in bo srečanje ostalo vsakemu tekmovalcu v prijetnem spominu. Na koncu je stari Gradisov veteran tov. Martinšek podaril veliko kristalno vazo prireditelju za to športno srečanje in njihov jubilej.

Športniki Gradisa se prireditelju iskreno zahvaljujejo za uspešno tekmovanje ter prijeten zaključek, ob tej priložnosti pa želimo športnikom ter celotnemu kolektivu »Slovenija ceste« uspeha polno novo leto 1968.

Ludvik Snajder

Naši športniki so na tekmovanju ob dvajsetletnici podjetja »Slovenija ceste« zasedli vsa prva mesta. Čestitamo!

Slika levo: hladilni stolp v Kidričevem — Na sredini: tehnični štab na gradbišču v Kidričevem. Z leve proti desni so: delovodja Alojz Zorec, sektorski vodja Tone Sikošek in brigadir Marjan Duh — Na desni: Sikošek in Ančka — pogled s stolpa ali trenutek pred odločitvijo

Nov stolp sredi Dravskega polja

Ob novi delovni zmagi »Gradisa« v Kidričevem — Hladilni stolp zgrajen v tri in pol mesecih — Obrat gradbenih polizdelkov je zaupanje kolektiva v celoti opravičil — Zorec in Sitošek med nebom in zemljo — Projektant inž. Slavko Savič, inženirski biro »Elektroprojekta« iz Ljubljane — Delo je rezultat plodnega sodelovanja tehničnega kadra na gradbišču in drugih strokovnih delavcev v vodstvu enote

Zaradi potreb po večjih kapacitetah za hlajenje vode, se je kolektiv TGA v Kidričevem odločil, da zgradi nov hladilni stolp. Trenutne nove potrebe za hlajenje vode so bile 800 m³/h. Delo je bilo poverjeno poslovnici »Gradisa« v Mariboru.

Ko smo delo pri izgradnji hladilnega stolpa v Kidričevem prevzeli, nam je bilo jasno, da je pred nami težka in odgovorna naloga, saj v tem delu nismo imeli nobenih izkušenj. Tudi terminsko je hladilni stolp predstavljal objekt, za katerega je le tri in pol meseca časa za realizacijo. Jasno nam je bilo, da bomo to zmogli le kot »Gradis« in zato smo se tako dogovorili z OGP Ljubljana, da nam izdela montažne elemente za kamin. Bili smo prepričani, da je le OGP tisti, ki je zmožen v najkrajšem času in s predpisano toleranco = -2 mm izgotoviti montažne elemente. Poleg tega smo računali, da je v Ljubljani na razpolago tako projektant, kot naše strokovne službe na centrali.

Naše zaupanje je OGP v celoti upravičil, kajti pri montaži ni bilo bistvenih odstopanj in zato je lahko naše delo potekalo normalno. Čutimo za dolžnost, da se javno zahvalimo OGP, ker nam je v precejšnji meri zagotovil uspešen zaključek del.

Istovrstno, ko so v OGP tekale priprave za pričetek betoniranja tako zahtevnih 4 cm prenapetih plošč, pa smo v Mariboru pričeli študirati pripravo, oziroma način podpiranja vozlišč in ustrezne delovne odre. Po več variantah smo sprejeli določen sistem podpiranja s cevnimi odri, ki ga je obdelal inž. Franc Vrečko. Na gradbišču so istočasno stekla dela pri adaptiranju obstoječe okvirne konstrukcije in pri izdelavi pršišča. Delo je hitro napredovalo, saj je naš tehnični kader na objektu vedel, da je pred njim še najtežje delo in zima. Sektorski vodja tovariš Tone Sikošek in delovodja tovariš Alojz Zorec sta delo zgrabila z vso resnostjo in požrtvovalnostjo tako, da se je 5. X. pričela prva montaža kamina.

Pa poglejmo kako izgleda naš hladilni stolp. Hladilni stolp ima v bistvu dva dela: spodnji je imenovan pršišče, zgornji del pa kamin.

Pršišče je sestavljeno iz centralnega jaska ϕ 120 cm za dovod tople vode iz vparilnice. Jasek je situiran v centru bazena in je vertikalni do višine + 8,05 m, kjer pride v sistem radialnih kanalov 25/70, v katere so vgrajeni salonitni kanali velikosti 15/40 cm v poligonalni smeri. Ti kanali se naslanjajo na radialne betonske kanale in imajo vgrajene raz-

pršilce vode, ki so zgrajeni po zamisli projektanta, in iz posebnega plastičnega materiala, ki je obstojen na temperaturne razlike +70°C in -40°C.

Kot polnilo pršišča so v etaži na +4,50 m postavljene valovite salonitne plošče na medsebojni oddaljenosti 25 mm. Kako obsežno je to polnilo nam pove že počatek, da smo v pršišče zmontirali 950 kosov salonitnih plošč velikosti 102/125 cm — ali 7 vagonov.

Celotna teža polnila pršišča pa prenaša na okvirno konstrukcijo sistem desetih radialnih gred in 80 montažnih nosilcev med gredami.

V pršišču je predvidena možnost, da je mogoče z ravnimi salonitnimi ploščami in s sistemom zapor pri centralnem jasku regulirati pretok vode oziroma spreminjati kapaciteto hladilnega stolpa.

Na zunanji strani je pršišče zaprto z zapornimi ploščami deb. 4 cm, velikosti 100 x 277 cm. Te plošče so napravljene iz prednapetega betona MB 450 in centrično armirane z prenapeto žico ϕ 2,5 mm.

Na dnu je zgrajen bazen za ohlajeno vodo, ki je pravilni deseterokotnik s stranico 8,91 m, iz katerega se prečrpava voda iz rezervoarja nazaj v vparilnico po cevovodih.

Ker je sistem hlajenja predviden brez uporabe ventilatorjev, torej le po principu naravne cirkulacije zraka, je potrebno, da ima samo pršišče še nadgradnjo oziroma svoj kamin zaradi boljšega vleka, da je zagotovljeno hlajenje vode na velikih površinah na polnilih pršišča. Zahtevan hladilni efekt stolpa je temperaturna razlika 14°C, to je od +39°C v

centralnem jasku na 25°C v bazenu. Za kamin je izbrana konstrukcija rotacijskega pravolinijskega hiperboloida. Ta nastane tako, da se dve simetrično nagnjeni premici vrtila okrog temeljnega kroga in se pri tem dotikata minimalnega venca v izbrani višini. S tem nastane plašč, ki se od spodaj navzgor zožuje, pod vrhom pa zoper razširi. Kamin je razdeljen v sedem pasov, ki so med seboj zvezani z osmimi vencami, ki imajo različni polmer; tako je spodnji polmer 9,45 m, minimalni (šesti) 6,68 m in vrhni zaključni 7,03 m.

Posebnost te konstrukcije ni v obliki, temveč v načinu izvedbe. Medtem, ko so bili podobni hladilniki v Sošanju zgrajeni tako, da so bili zabetonirani na mestu samem, je hladilnik v Kidričevem sestavljen iz posameznih montažnih elementov. Sistem izgradnje kamina je originalna zamisel inž. Saviča in predstavlja glede porabe betona in armature 43% prihranka materiala v primerjavi s klasično izvedbo.

V tlorisu predstavlja kamin pravilni dvajsetkotnik z različnimi polmeri, ki pa so med seboj zamaknjeni za 9° in višinskih situirani v določenih legah. Veznice posameznih vozlišč so vedno premice, ki potekajo v »vertikalni« smeri. V horizontalni smeri imamo tako 8 vencov, ki so sestavljeni iz horizontalnih palic. Posamezni obroči so med seboj povezani s poševnimi palicami in tako skupno s horizontalnimi palicami tvorijo prostorsko predalčje. Kot polnilo predalčja so 4 cm plošče trikotne oblike iz prednapetega betona MB 450. Poševne palice imajo zaradi

enostavnejše izvedbe v vseh pasovih enako obliko, in sicer T prerez višine 30 in širine 28 cm, horizontalne palice pa imajo obliko I prereza, in sicer širine 30 cm in višine 20 cm.

Poševne palice se stikajo v vozliščih tako, da se obojestransko privijačijo na vozliščne kovinske plošče. Horizontalne palice, iz katerih gleda armatura, pa so privarjene na vozliščne plošče. Vsa vozlišča morajo biti po montaži zaščitena proti koroziji, tako da se jih obbetonira.

Način montaže:

a) Sestavljanje osnovnih trikotnih elementov z vrhom navzgor: na posebnem podu se postavijo šablone s toleranco + -2 mm, v katere se vložita po dve poševni palici, vmes pa zaporna trikotna plošča. Na vozlišču se vstavita železni plošči, na kateri se privijačita poševni palici. Stike poševnih palic in trikotne plošče je treba zaliti z ZR - Pu pasto, ki daje v zelo kratkem času ca. 5 ur trdnost do 400 kg/cm².

b) Montaža trikotnih elementov na kaminu:

Z žerjavom se dvigne komplet element in vstavi v vozlišče predhodnega pasu ter z vijakiča poševni palici z vozliščnimi ploščama. Pri tem je treba element podpreti na ustrezen nosilni oder ter točno fiksirati lego elementa. Računati je potrebno tudi a možnost vetrovnih sunkov, ki bi lahko elemente prevrnili.

c) Montaža zapornih plošč z vrhom navzdol:

Ta faza sledi po izvršeni montaži vseh trikotnih elementov. Trikotne zaporne plošče so zaradi debeline 4 cm izredno občutljive za montažo in za fiksiranje na poševne palice. To fiksiranje se izvrši začasno z železnimi klini, kasneje pa je potrebno stike zidarsko obdelati.

d) Montaža horizontalnih palic:

Ta faza montaže je zaključna faza za posamezni obroč. Po montaži horizontalnih palic je potrebna geodetska kontrola vozlišč. Na to armaturo iz horizontalnih palic zvarimo na vozliščne plošče in zalijemo vozlišče z ZR - Pu pasto. S tem je venec zaključen in lahko prevzame obtežbo.

Po istem principu sta bila do sedaj zgrajena že dva hladilna stolpa v

Bosni, kjer so izvajalci imeli velike težave ravno pri začetku montaže. Zato je bila naša bojazen, kako bo potekla sama montaža, izredno velika: vendar je montaža potekla boljše, kot smo predvideli. Pokazalo se je, kako velik vpliv ima deinstvo, da je bila cela stvar v naprej temeljito preštudirana in da ni bilo nobenih iznenadenj.

Prav gotovo pa nobena še tako dobro preštudirana stvar ne more steči, če niso pri samem delu prisotni ljudje, ki se v celoti zavedajo pomembnosti in preciznosti dela, ki je pred njimi. Približno 30-članski kolektiv se je zagrizel v to delo in kamin je rasel tako hitro, kakor je zmogel žerjav stroji.

27. X. je bil zmontiran zadnji venec ali vsake tri dni po en venec.

Ta uspeh je vzel besedo vsem, ki so to delo spremljali od blizu in daleč. Projektant inž. Savič je dejal, da ni bil prepričan, da bomo kot prvi primer take gradnje brez predhodnih podobnih izkušenj uspeli sami doseči hitrost (10 dni za en venec), ki je bila dosežena pri prvih dveh hladilnikih, še manj pa, da bi jo celo presegli. Tudi investitor se je čudil dobri organizaciji in hitrosti izgradnje ter je dejal, da je sposoben taka dela izvršiti le »Gradis«.

Pri tem delu se je posebno izkazala skupina »monterjev«, ki jo je vodil brigadir Marjan Duh, katere je brez kakršne koli nezgode zmontirala celoten kamin. Tudi skupina brigadirja Ivana Luknarja, ki je sestavljala montažne elemente na tleh, je bila pri svojem delu izredno precizna in ni povzročila nobenih zapostojev zaradi eventualnih odstopanj.

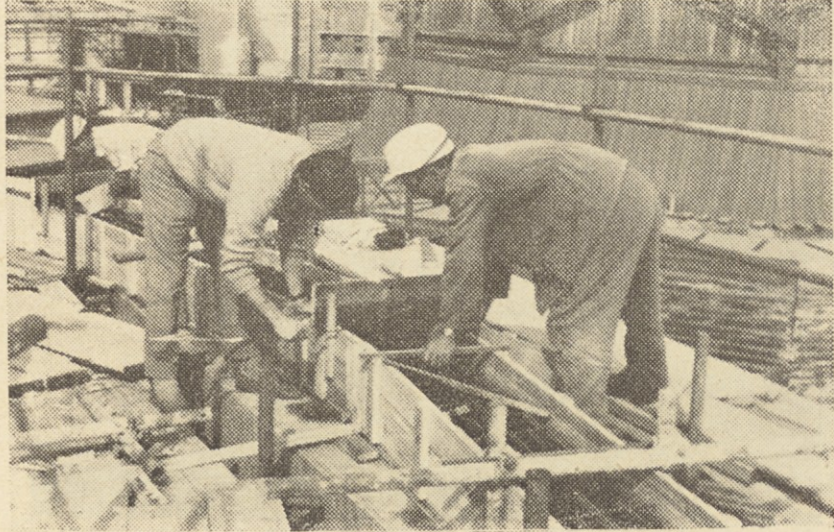
Seveda pa gre vse priznaje sektorskemu vodji tov. Sikošku in delovodji tov. Zorcu, kajti ta dva sta bila vedno prisotna pri najbolj kočljivih stvareh in sproti reševala vse probleme. Lahko bi rekli, da sta bila vedno »med nebom in zemljo«.

Kamin je zmontiran, cevni odri (65 ton) pospravljeni, pršišče izgotovljeno, delovna grupa pa je prevzela nove naloge na drugih objektih. Hladilni stolp sredi Dravskega polja pa stoji kot veličasten spomenik dela gradisovcev.

Franc Gačnik, dipl. ing.

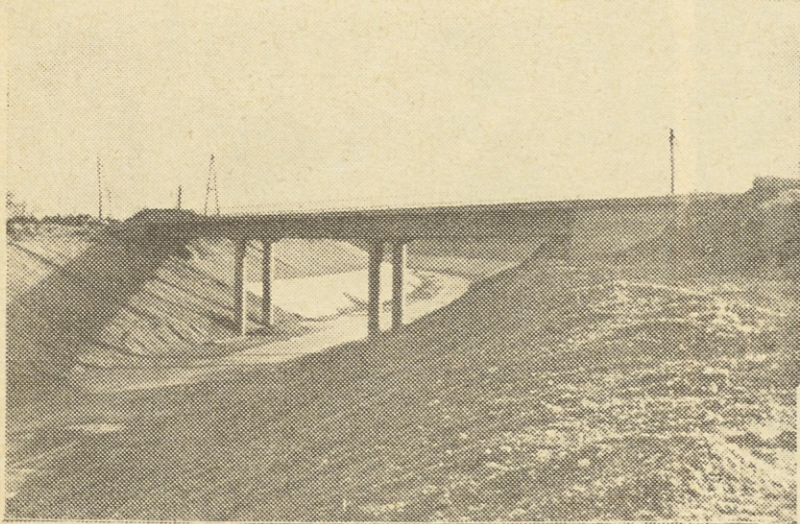
Opaz je včasih tudi mlinsko kolo. Vendar pa je to le opaž za razdelilno glavo pršišča. Na sliki brigadir Marjan Duh

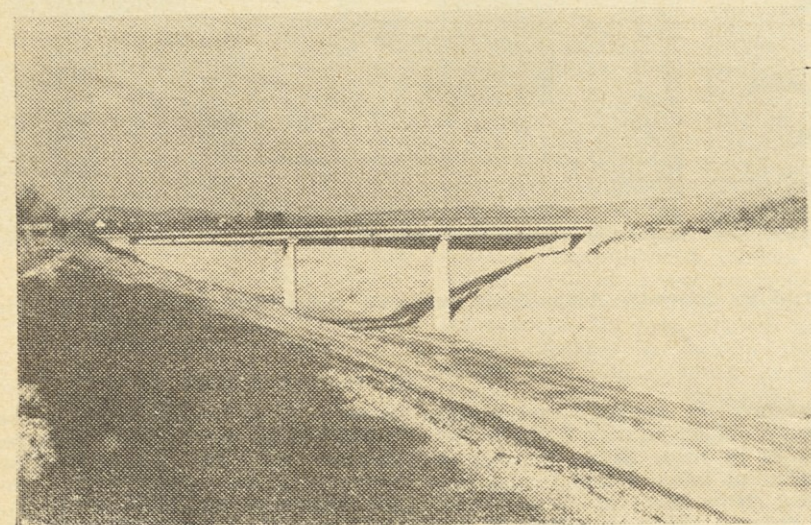
Preden se prične z montažo trikotnih elementov, je potrebna precizna kontrola sider. Na sliki Anton Sikošek in Marjan Duh

Mostovi na Dravi

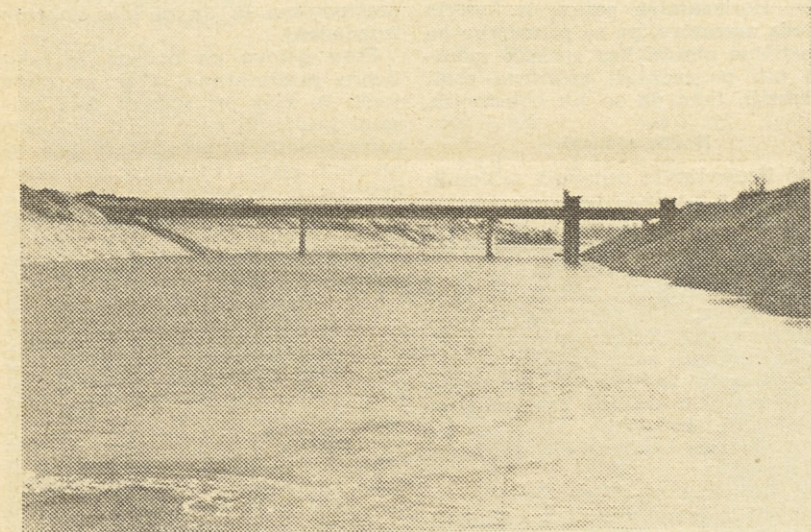
Pet mostov na Srednji Dravi, ki jih je gradilo naše podjetje — poslovna enota Maribor

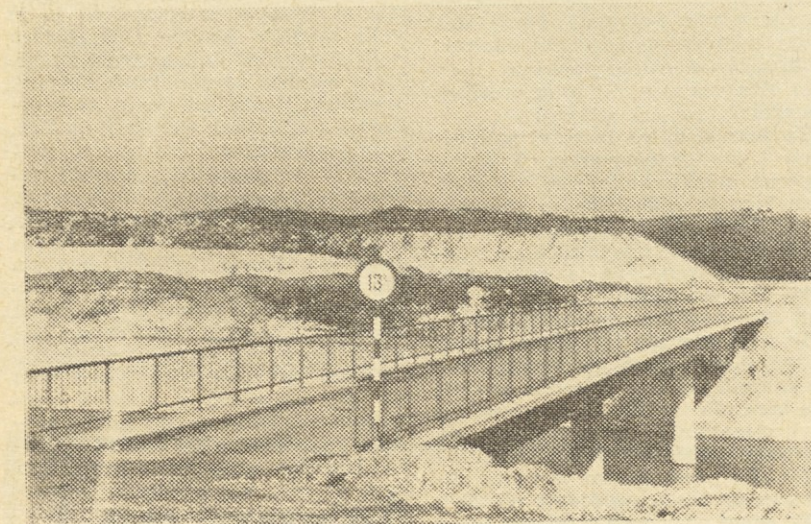
Miklavški most

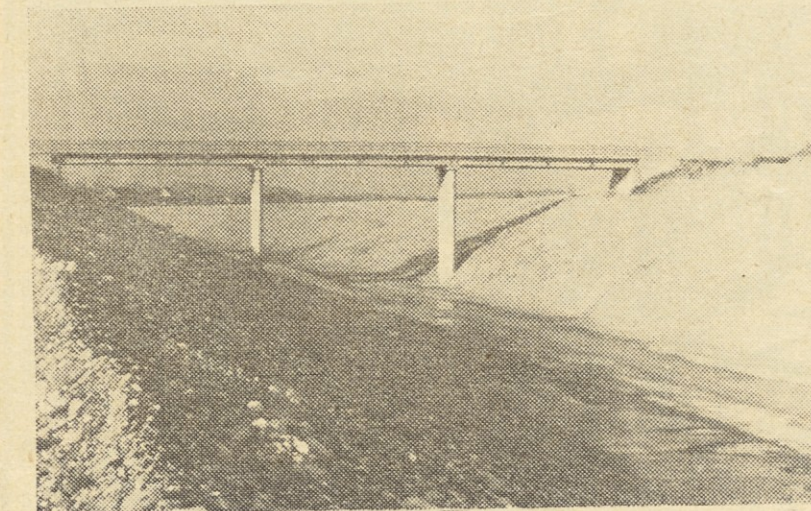
Miklavž II

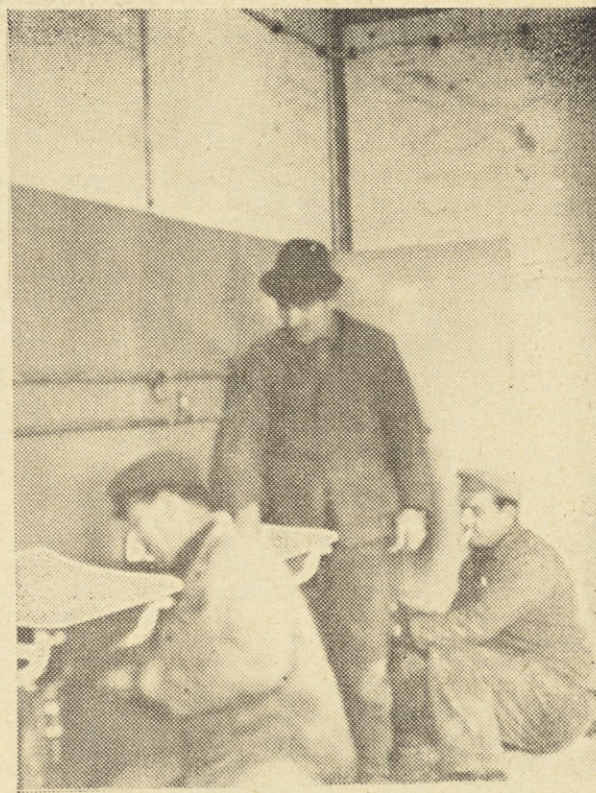
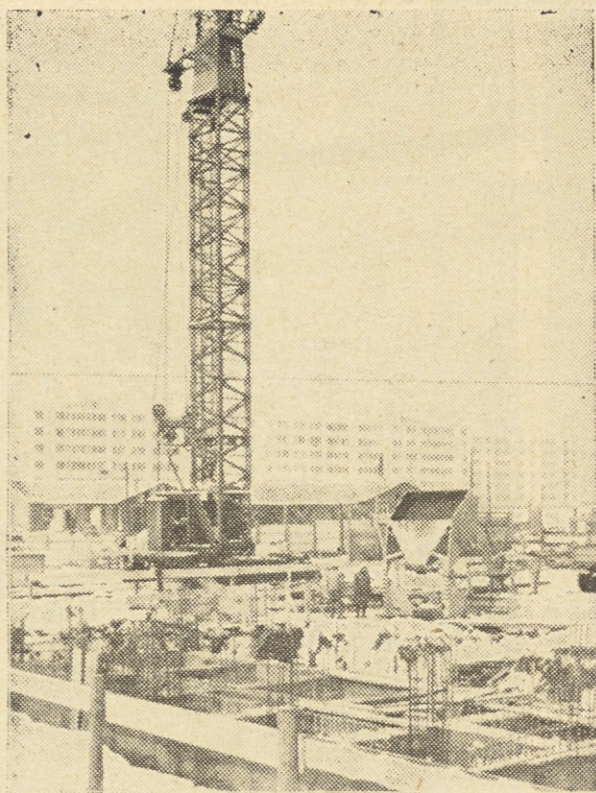
Most v Hajdini

Most v Slovenski vasi

Most »Rošnji«

Slika levo: Na novem gradbišču »Talisa« v Mariboru — Desno: Jože Kopic, Jaka Bedrač in Emil Bračun iz KO Maribor pri montaži umivalnic na gradbišču »Talisa« v Mariboru

Ne »moremo,« ampak »bomo«

(Odgovor delavcev na novem gradbišču »Talisa« v Mariboru)

Po hudi konkurenčni borbi na tržišču so dne 15. XI. 1967 prvič zabrnili stroji na novem gradbišču »Talisa« v Mariboru.

Nov objekti bodo obsegali 12.000 kvadratnih metrov površine. Gradili bodo v etapah.

Prva etapa obsega Energetski cen-

Ivan Jambersič

ter, tj. trafo postajo, kollovnica in strojnica, silosi za slad in ječmen, varilno, ležalno in vrelna klet.

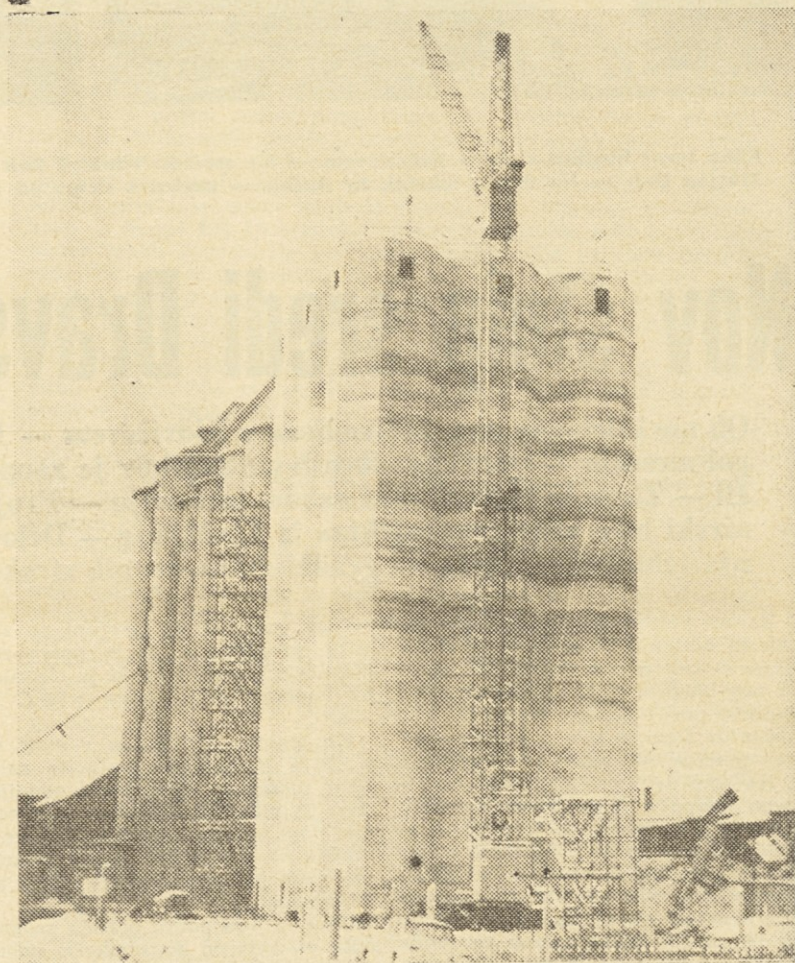
V drugi etapi pa je predvidena kompleksna izgradnja.

Delo je bilo prevzeto za 631 milijonov. Objekti morajo biti gotovi do 15. marca 1968, kajti 1. maja bo obrat že v poskusnem pogonu. Rok graditve je zelo kratek in, kar je najtežje, vsa dela bodo opravili v zimskem času.

Desetcelični silosi bodo visoki 32 metrov, druge konstrukcije bodo iz armiranega betona.

Skupno bo potrebno vgraditi 5500 kubičnih metrov betona, napraviti 24.000 m² opaža, skriviti in položiti 200 ton armature, zazidati 1200 m² zidu itd. Vse to v bori 4 mesecih. Delali bodo v dveh izmenah.

Ko smo graditelje vprašali, ali bodo zmogli do roka izvršiti to veliko nalogo, so odločno odgovorili z »da«. V to sem tudi trdno prepričan, kajti, kolektiv, v katerem je toliko zavesti, elana in pripadnosti »Gradisu«, zmore vsako nalogo kvalitetno izvršiti, pa naj bo ta naloga še tako težka.

Silos na gradbišču v Mariboru so bili zgrajeni v 60 dneh

120 metrov 13 celičnih silosov v 60 dneh

Neopazno, skoraj bi lahko rekli čez noč so zrastle iz tal novi 13-celični silosi na gradbišču »Intesa« v Mariboru. Silosi so bili gotovi v 60 dneh. Silose je projektiral naš projektivni biro.

Vodstvo ekipe Roškar, Vajt, Gajšt in 70 drugih tesarjev in sodelavcev so postali že specializirana ekipa za gradnjo silosov. Celotna ekipa je namreč gradila tudi silose v Ptuj.

Novi 13-celični silosi so visoki 32 metrov. V silosih bo prostora za

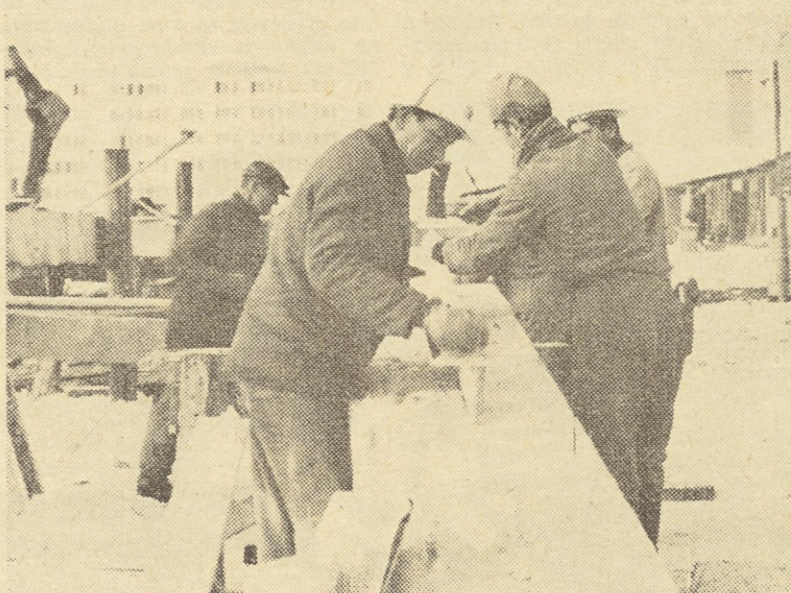
5.200 ton pšenice. Vrednost objekta je okrog 180 milijonov starih dinarjev. Silosi bodo v celoti gotovi do konca leta. Delali so zelo hitro, saj je bil celoten objekt gotov v 60 dneh, kar je gotovo svojevrsten rekord, predvsem pa rezultat dobrega dela že specializirane skupine.

V čem je torej uspeh takega dela? »Dobri delavci, monolitno delo in naše sodelovanje pri izdelavi tehnoko-ekonomskega elaborata,« je dejal sektorski vodja tovariš Roškar. »V tehnoko-ekonomskem elaboratu so bili zajeti celotna tehnologija gradnje, potrebna mehanizacija in material, glavni uspeh pa seveda pripisujemo našim delavcem.

Povezava s projektanti je bila dobra, vendar bi v bodoče želeli še več konkretnjšega sodelovanja in upoštevanja naših pripomb.

»Sam objekt je bil zelo hitro in kvalitetno izvršen, le pripravljalna dela trajajo še vedno predolgo. Tu mislim predvsem na barake, sanitarije in ostale prostore, ki jih je treba urediti še pred pričetkom del. Začasne barake, ki jih gradimo po objektih, so zelo drage in bi lahko zdržale tudi po več let, v resnici pa jih marsikje rabimo le za 2-3 mesece. Mogoče bo le potrebno razmišljati o tem in po manjših gradbiščih uvesti prevozne pisarne in saritarije.«

V Mariboru razmišljajo o sestavi posebne specializirane skupine, ki bi se v glavnem ukvarjala samo s pripravljalnimi deli.

Naši pridni tesarji se ne ustrašijo ne mraza, ne buriča in ne hudiča. Skupina tesarjev na novem gradbišču »Talisa« v Mariboru

Predlog za nov način razdelitve stroškov za obresti na obratna sredstva

V zadnjih letih ne delajo naše gradbene enote le po pogodbah z investitorji, ampak vse pogostejše tudi »za trg«. Te gradnje pa rokavno niso tako ostro vezane in so jih zaradi tega pogosto imele za nekakšno odlagališče za zaposlitev odvečne delovne sile. S tem pa so se roki gradnje zavlekli, v gradnjah vezana sredstva so se pa neopravičeno zelo počasi obračala. Zato je bil na III. seji upravnega odbora sprožen predlog, naj bi večje stroške za obresti na obratna sredstva nosile poslovne enote, ki so jih zakriville.

Upravni odbor je menil, da je to samo en vidik prepočasnega obračanja sredstev in da bo efekt tega sorazmerno majhen, razlogov za spore med enotami pa našeto. Saj npr. zakasnitev lahko povzroči nepravčasno izdelan projekt, nepromptna dobava materiala, strojev ali obrtniških uslug. Zaradi tega je upravni odbor imenoval posebno komisijo, ki naj zadevo prouči in da upravnemu odboru ustrezen predlog.

Komisija je sedaj delo končala in pred nami je tekst, ki bo predložen upravnemu odboru na prihodnji seji.

Predlog se glasi:

1. Načelno naj bo vsaka poslovna enota podjetja obremenjena z obrestmi za vsa obratna sredstva, katere veže v katerikoli obliki, kot npr.:

— obratna sredstva v zalogah materiala,

— obratna sredstva v neplačanih računih in situacijah,

— obratna sredstva v gotovih izdelkih in nedovršeni proizvodnji,

— obratna sredstva v gradnji za trg ali gradnji na kredit,

— obratna sredstva v raznih internih posojilih ali na kak drug način vezana obratna sredstva.

2. Pri gradnji za trg in gradnji na kredit, kjer z osnovnim izvajalcem kooperirajo še druge poslovne enote

podjetja, naj obresti na vložena in tako vezana obratna sredstva v storitvah drugih poslovnih enot breme enote, ki so dela prevzele in izvršile.

Zaradi tega naj prizadeti poslovni enoti pri naročanju, oziroma prevzemanju takih del z dogovorom uredita način in čas izstavljanja faktur oziroma njihove likvidacije.

Prav tako uredita z dogovorom prizadeti poslovni enoti probleme plačila opravljenih storitev in obresti na v njih vezana obratna sredstva za primer naknadnega odstopa od nameravane gradnje, pri prekinitvi že načete gradnje ali pa pri zakasnitvi realizacije gradnje za trg ali na kredit, ko so obrati ali druge poslovne enote s svojimi uslugami že vezali del obratnih sredstev, na katere plačujejo obresti.

3. Zaradi stimuliranja enot za večanje obratnih sredstev je od v enoti vezanih obratnih sredstev po tč. 1. tega predloga odšteti:

— avans, ki ga je enota v korist podjetja pridobila,

— dvakratni ostanek dohodka iz prejšnjih ali naslednjih let, ki je last poslovne enote, pa je bil s sklepom DS podjetja ali enote po zaključnih računih razporejen na obratna sredstva podjetja in rezervna sredstva poslovnih enot podjetja.

4. Komisija je razpravljala v nekaterih problemih in pomislekih, ki

bodo v zvezi z realizacijo načel pod 1—3 nastali. Zato predlaga naslednje:

a) Zaradi čimbolj pravilne razdelitve obresti na obratna sredstva naj se zaloge centralnega skladišča zmanjšajo in omeje na nujno potrebne zaloge kurantnega materiala (npr. betonskega železa), ki resnično služijo vsem poslovnim enotam podjetja. Ves ostali material naj se razproda ali drugače likvidira. Zlasti se to nanaša na material, ki je preostal od likvidiranih poslovnih enot in gradbišč. V bodoče je pri likvidaciji poslovnih enot ali gradbišč istovrstno likvidirati v dobro ali breme poslovne enote material po cenah, ki se pri likvidaciji dosežejo.

b) Komisija smatra, da ni pereče vprašanje obresti na obratna sredstva, vezana v rezervnih delih za stroje. V določeni meri pa obstaja problem likvidacije nekurantnih rezervnih delov (npr. za stroje, ki več ne obstajajo).

Smisel predloga je razviden že iz samega besedila in ne potrebuje še posebne utemeljitve. Poslovne enote naj bi dejansko vse bolj tudi gospodarile. Gradnja za trg in gradnja na kredit ima precejšnje prednosti pred drugimi načini, saj se tu normalno dosežejo nekaj boljše cene, čas gradnje in roki pa so ugodnejši. Pogosto je to pogoj, da se delo sploh dobi. Poslovne enote bodo gotovo lažje dobile soglasje delavskega sveta podjetja za take gradnje, če bodo imele manj zalog materiala ali manj dolžnikov, pa na ta način manj vezanih obratnih sredstev.

Brez problemov tudi ta rešitev seveda ni. Nekateri so nakazani že v predlogu. Glavni pa je, da se naučimo gospodariti.

ing. Jože Uršič

Kaj pišejo drugi o nas

Članek iz glasila vevške papirnice »Naše delo«

V glasilu kolektiva papirnice Vevče, »Naše delo« smo zasledili naslednji članek. Ker je vsebina članka zanimiva tudi za naše bralce, ga v celoti objavljamo.

Gradimo nov stanovanjski blok

Vevče, november 1967. Pred dnevi je že začelo gradbeno podjetje »Gradis« izkopavati gradbeno jamo za nov 36-stanovanjski blok na prostoru med železnico in kinom.

Blok bo imel tri stopnišča, tako rekoč tri zgradbe, od katerih bo prva nekoliko pomaknjena naprej proti kinu, druga dva dela pa bosta bliže železniški progi, pač prilagojeno okolici. V celotnem objektu bo 12 trisobnih, 12 dvinsobnih in 12 enosobnih stanovanj. Načrte je izdelal Projektivni biro »Gradisa« ter je v Ljubljani in tudi po Sloveniji že precej blokov takšne vrste. Projekt je torej že večkrat preizkušen in v resnici nudi praktična in ekonomska stanovanja.

Nova stanovanjska zgradba bo predvidoma dograjena v letu 1969 s tem, da bo že konec leta 1968 v celoti dograjen en kompleten del, torej tretjina bloka bo sposobna za vselitev že prihodnjo jesen.

Z graditvijo tega bloka bodo nastale nove velike možnosti za urejanje stanovanjskih vprašanj v naši delovni skupnosti, kar pomeni, da bo dobilo 36 članov kolektiva nova odlična stanovanja, zaradi preselitve pa bo še sproščenih nekaj starejših stanovanj. Obenem pa bo rešeno tudi vprašanje kanalizacije za zadružne bloke v severnem delu Vevč. Pomanjkanje kanalizacije namreč preprečuje vselitev v te zadružne bloke. Ko bo izpolnjen ta pogoj, bo na razpolago še nekaj več starejših stanovanj.

»Gradis« gradi blok za tržišče, to se pravi, da bo prodajalec teh stanovanj sam. Ta čas, ko tovarna nima ne vem koliko denarja za stanovanjsko graditev, je to najbolj ekonomična oblika graditve. Financiranje oziroma odkup stanovanj bo prav zaradi malih sredstev, s katerimi razpolagamo, komplicirano. Namreč tovarna v prihodnjih letih ne bo mogla zbrati čistih denarnih sredstev več kot 160 milijonov, medtem ko znaša vrednost novega stanovanjskega objekta ca. 300 milijonov. Poslužiti se bo treba transakcij med podjetjem, bodočimi kupci, kreditno banko in samim »Gradisom«. Tovarna lahko »Gradisu« zagotovi samo to, da bo preskrbela kupce ter da bo s pomočjo kreditne banke tem kupcem nudila namenski kredit za nakup stanovanja do 80 % vrednosti stanovanja, ostalo bodo morali vplačati kupci sami. Da bi tovarna lahko to obveznost »Gradisu« realizirala, bo morala svoja manjša denarna sredstva oročati pri banki za dobo 10 let, nakar bo lahko banka v okviru svojih poslovnih pravil dajala kupcem kredit, ki bo znašal 75 % več, kot pa bo tovarna vplačala banki.

Ker ima tovarna v svojem pravilniku dolžnost, da kreditira kupce za dobo 30 let, bo morala v prihodnjih letih že doplačevati nekaj anuitet zaradi tega, ker bo banka dala kredit tovarni za krajšo dobo. Takšne so možnosti tovarne in tudi želje strokovnih delavcev, ki delajo na tem področju. Seveda bo pa v končni fazi odločilno mnenje banke, zlasti pa pristanek »Gradisa«. Tolmačiti tak način financiranja imamo do neke mere le pravico, kajti ustni dogovori kažejo, da bo to izvedljivo.

Za bodoče kupce je zanimiv postopek, kako bo prišel do stanovanja in način, kako bo stanovanje odplačeval. Po našem pravilniku o razdeljevanju kreditov za stanovanjsko graditev moramo v začetku leta najprej ugotoviti vse upravičence do kredita oziroma stanovanja. Izmed teh upravičencev bodo po pravilniku — točkovanju izbrali najprimernejše. Tem oziroma zanje bo potem tovarna položila banki ustrezno vsoto denarja, tako da bo banka dolžna dati vsakemu posamezniku kredit, ki bo predstavljal 80 % vrednosti stanovanja pri »Gradisu«. Ta se bo poprej informiral o plačilni sposobnosti kandidata, torej ali mu je podjetje res zagotovilo kredit, ali je sam sposoben položiti vsoto, ki predstavlja 20 % vrednosti stanovanja, šele tedaj bo z njim sklenil kupoprodajno pogodbo. Torej bo moral kupec imeti zagotovilo tovarne banke, odobren kredit banke, ustrezna lastna sredstva in nato šele skleniti kupno pogodbo. Zakaj tako komplicirano, ko je v preteklosti to teklo enostavneje? Preprosto zato, ker podjetje z razpoložljivimi sredstvi niti misliti ne more, da bi se samo spustilo v graditev toliko stanovanj. Reševanje stanovanjske problematike pa je nujno.

Bodočim interesantom svetujemo, da vztrajno varčujejo, zato da bodo »Gradisu« lahko dokazovali svojo plačilno zmoglost, predvsem pa, da so pri svojem delu vestni, kajti tudi denar, na katerega računa tovarna, še ne leži v tovarniški blagajni, temveč bo moral biti v prihodnjih dveh letih z izjemno dobrim poslovanjem zaslužen.

Nekaj o zdravstvenem varstvu

Skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Ljubljana je sprejela (Ur. l. SRS, št. 25/67), pravilnik o uveljavljanju zdravstvenega varstva, ki je prinesel nekaj novitet na tem področju.

Zadržano je načelo proste izbire zdravnika javne zdravstvene službe, toda zaposleni zavarovanci lahko uveljavljajo zdravstveno varstvo le pri najbližnjem zdravstvenem zavodu glede na kraj bivanja oziroma zaposlitve. Razen tega zavarovane ne more med koledarskim letom menjati izbranega zdravnika oziroma zdravstvenega doma, razen v izjemnih primerih.

Zdravljenje po kraju zaposlitve oziroma bivanja pomeni, da se sme zavarovane posluževati zdravstvenih uslug v najbližnjem zdravstvenem domu, kjer je zaposlen, oziroma kjer biva. Torej v našem podjetju bodo tisti delavci, ki imajo stalno stanovanje v bližini kraja dela, iskali zdravstvene uslug v kraju stalnega stanovanja, tisti delavci pa, ki so oddaljeni od svojega stalnega stanovanja toliko, da imajo tudi začasno stanovanje v naših delavskih domovih, se morajo posluževati zdravstvenih uslug v kraju, kjer so zaposleni. Vsi delavci

podjetja po so dolžni, da koristijo zdravstvene uslug tistega zdravnika oziroma zdravstvenega doma, s delavčevi nezmožnosti za delo. Torej tak bolniški list ni veljaven. Npr., če de la delavec v Ljubljani, zdravniško pomoč pa prejme v Doboju in katerim ima podjetje dogovore oz. sklenjene pogodbe o opravljanju zdravstvenih uslug.

Tudi presojo delovne nezmožnosti sme zavarovane uveljavljati le pri zdravniku, ki ga je podjetje s pogodbo določilo. Izjemoma sme zavarovane uveljavljati to za delo za nazaj na podlagi dokumentacije bolnišničnega zavoda, kjer se je neposredno prej zdravil. Pristojni zdravnik sme ugotoviti nezmožnost za delo največ za tri dni nazaj, če pri pregledu še lahko ugotovi znake obolenja.

S prakso, ki se je uveljavila v našem podjetju, da delavci, ki imajo stalno stanovanje precej oddaljeno od naših enot ali so celo iz drugih

republik in odhajajo domov, bodisi na dopust ali na krajše obiske pa si obisk potegnejo za opravičilo pa prinesejo bolniški list, je treba prekiniti. Če delavec začasno spremeni kraj dela (letni dopust, službeno potovanje in podobno) in medtem zbolí ali se ponesreči, ima sicer pravico iskati nujno zdravniško pomoč v tistem kraju, kjer se trenutno nahaja, vendar takšen zdravnik oziroma zdravstveni dom ne more odločiti o ga zdravnik v Doboju sprejme v stalež bolnih. Takšen stalež ni veljaven in se smatra, kot neopravičeni izostanek z dela. Pravilno je, da se ob nujnem primeru poslužijo delavce zdravstvenega varstva v Doboju, nato pa se javi pri zdravniku v Ljubljani kot pogodbenem zdravniku podjetja oziroma delavčevem stalnem zdravniku.

Naknadno prijavljanje v stalež bolnih ni možno, razen v izjemnih primerih za 3 dni nazaj. V primeru, če bi npr. zdravnik v Doboju sprejel delavca v stalež bolnih, mu izdal bolniški list in bi bolniški list npr. tudi zdravnik v Ljubljani potrdil, lahko podjetje uveljavlja presojo o opravičenosti delavčeve nezmožnosti za delo.

Pravilnik o uveljavljanju zdravstvenega varstva prinaša seveda še veliko več sprememb. M. C.

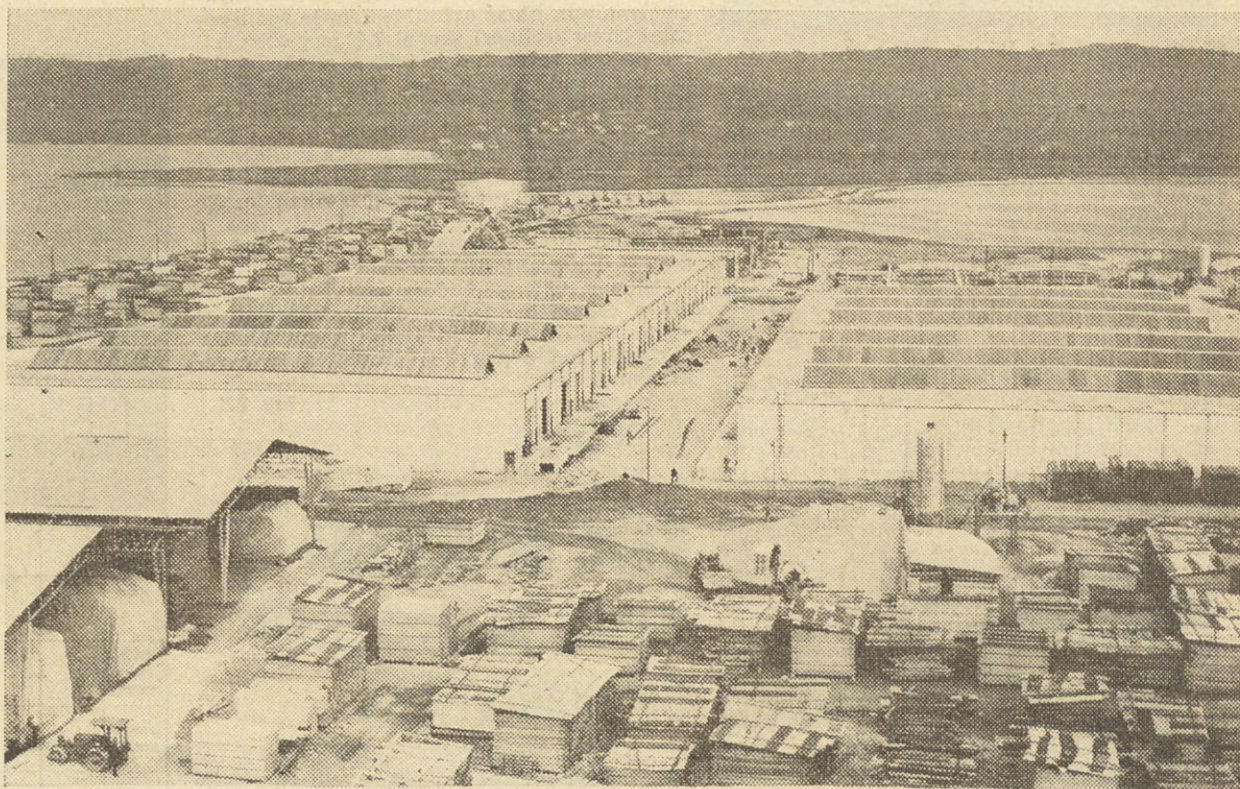
V Gramoznici rekordna proizvodnja

Ko je 10. decembra hud mrz zafel naše kraje, se seveda s tem bolj ali manj prizadel tudi mnoga gradbišča. Vsaj tista, kjer objektov ni mogoče ogrevati. Toda v ljubljanski gramoznici, ki smo jo obiskali 19. decembra, še niso ustavili strojev in če bi sodili po tem obratu, bi lahko trdili, da gradbena sezona še ni čisto zamrla. Ko smo dopoldne obiskali ta naš obrat, je nekajkrat zazvonil telefon in stranke na oni strani telefonske žice so spraševale, če bi lahko dobile tak in tak pesek oz. gramoz. Seveda so bili odgovori na vsa vprašanja pritrdilni, saj imajo na gramoznici še približno 5000 kubičnih metrov zaloge, ki bo — če bo januarja povpraševanje popolnoma ponehalo — pač počakala do spomladi.

Tako kot v mnogih naših enotah so tudi v gramoznici, ki je združena z obratom gradbenih polizdelkov, letos dosegli rekord v proizvodnji gramozu oziroma raznih kamnitih frakcij. Povedali so nam, da so vsak mesec »nadrobili« od 8000 do 10.000 kubičnih metrov raznih frakcij, računajo pa, da bo celotna proizvodnja v letošnjem letu dosegla kar dobrih 70.000 kubikov. To je seveda precej večja proizvodnja od lanske in tudi rekordna proizvodnja doslej.

Glavni odjemalci raznih frakcij so bili seveda ljubljanski gradbinci — zlasti gradbeno vodstvo Ljubljana in Ljubljana-okolica, vrh tega pa še podjetja »Zidar« iz Kočevja, Dolenjsko gradbeno podjetje, »Zidgrad« Idrija, ljubljanska »Kanalizacija« in še nekateri. Ni pa manjkalo letos tudi kupcev med privatniki, saj se je tudi v Ljubljani močno razmahnila individualna, predvsem tako imenovana režijska gradnja.

Največ popraševanja je bilo tudi letos za frakciji 0,30 in 0,40 (mivka), tako da so morali v gramoznici od pomladi do jeseni delati od jutra do večera. Seveda so ljudje v tem obratu letos tudi lepo zaslužili, bodisi s preseganjem akorda pa tudi z nadurami. Povedali so nam tudi, da bodo konec leta ali takoj po novem letu stroje ustavili, saj je že tako mrzlo, da so morali pod silosi kuriti, da ne bi pesek v njih zmrznil. Potem bodo, kot vsako leto, opravili obvezni remont strojnih naprav in jih usposobili za proizvodnjo v letu 1968. In še to naj povemo, da si je letos gramoznica s svojimi frakcijami, ki so vse prane, pridobila s konkurenčnimi gramoznicami dovolj stalnih odjemalcev, ki jih misli obdržati tudi v prihodnosti.

Skladišča v Kopru, ki jih je gradilo naše podjetje. Zdaj jih je seveda že več in tudi Luka Koper je že po železnici povezana s kopnim

KRONIKA

1967

iščejo razloge, da se faktor zniža,
da enot dobičke malo bolj se zbliža!
Naša pa ocena bodi bolj poštena:
Z dobrim delom vedno se doseže cena!
Če še izterjara bo tako uspela,
pravna naša služba — kmalu bo brez dela!

Naši so OBRATI v Mariboru znani,
ker za konstrukterje strojev so priznani.
Kar nihče ne ume, kar nihče ne dela,
tega se enota — naša je prijala!
Mi smo je veseli — nam ugled zvečuje,
pazi naj kot prejšnja — da se vse plačuje!
Ko tako pomemben posel se zastavlja,
kakšen stroj za firmo tudi se dobavlja!

SPO nas letos res je razveselil,
obračun in stroške dobro je razdelil!
Ni sicer veliko, kar mu je ostalo,

Hitro čas mineva, dnevi se vrtijo,
malo se obrneš — že se poslovijo!
V istem tempu GRADIS leta si nabira,
k novim jubilejem vztrajno pot utira.
Tudi zvesti kadri, se nam ne mladijo,
mnogi črnolasi že močno sivijo.
Vendar za tolažbo nam spoznanje bodi:
sveži novi člani že brste povsodi.
Strokovnjakov mladih več se število,
vsem v podjetju GRADIS bodi to božilo.
Le še pravo mesto treba je iskati,
vsem po znanju, vnemi — delo pravo dati.
To nam perspektivo dobro garantira
in uspehe lepše za naprej odpira!

Tudi nas reforma kmalu je zajela,
mnogo je lagodnost našo prizadela!
Nič ne gre več gladko, nič ne gre brez dela,
na težave mnoge, firma je zadela:
Manjšajo se dela in kopne denarji,
suhi so postali mnogi gospodarji!
Šibki so jim skladi, ne dobe kredita
— a vse to ne manjša — jim še apetita,
Svoje bi obreže — radi odložili,
»GRADIS« za bankirja svojega zvolili!
In pri tem priznajmo: Dobro so uspeli
saj bremena mnoga, nase smo prevzeli.
Vse bi radi bili: izvajalci, banka,
Ravnika pa skrbni leta brez prestanka,
vse obere hiše, se povsod priklanja,
kjer le malo kaže, da denar pozvanja!

Tudi konkurenca nas povsod napada,
da smo trdoživi, nič ne vidi rada!
Išče argumente, nam napake kaže,
malo po pravici — malo tudi laže!
Mi pa vemo eno: Naše dobro čelo
vedno in povsod bo uspeh imelo.
In zato reforma nam enote druži
vsakega priganja, da čimveč prisluži.
da se manj opleta, da krepko zaarabi,
smotno vse sile za uspeh porabi.
Dokler pa smo taki, nič se ni nam bati,
se ne damo drugim — hladno izigrati!

Da v reformi bomo delo prav prijeli
za načrtovanje bolj smo se zavzeli,
pri delitvi vzeli smo si za pravilo:
Le dohodek bodi za uspeh merilo!
Rezultati res so — kar naenkrat vidni,
kolektivi zgledno vsi po vrsti pridni!
Vsi držijo točno danih se meril,
nihče teh odnosov, ne bi rad prebil!
Kadar boljše delaš, v loncu več ostane,
pa za fonde, plače — tudi nekaj kane.
Jasni so odnosi zdaj med Vi pa Mi,
to pa GRADIS zopet — dobro vkup drži!

Kakor smo z dohodkom, šli v vode prave,
nam delitev sama dela še težave!
Kaj »delovno mesto« — samo doprinaša,
kaj pa »poedinec« — to se glasno vpraša!
Da bi se rešili te moreče krize,
resno se lotili zdaj smo analize,
gledamo obširno že literaturo,
da se nam pokaže — kaj nam gre na uro!

Zdaj je to pred nami: predlog je končan,
na ocenjevanje kritično poslan!
Skrbno zdaj se predlog — zunaj ocenjuje,
marsikdo oprezno z glavo zdaj zmajuje,
zdi se mu, da staro — več svobode daje,
novo pa odnose nam v osnovi daje!
Pa zato najrajši vse bi pokopali
in pri obstoječem še naprej ostali!

Ko premnogo firmo zdaj ogroža kriza,
notranje rezerve — naša so deviza!
Pa režiye razne smo pod lupo vzeli
in priznajmo tudi — delno smo uspeli!
Bolj se danes gleda, kam denar odhaja,
kje se bolj izdatno nam profit poraja.
Če bo vse enote akcija zajela,
firma bo gotovo lep uspeh imela!

Tudi preko meje ožje domovine
vodijo podjetje želje in skomine.
Bosna, Istra naša, novi so tereni,
kjer se naše delo že visoko cenil!
Kjer izkušnje naše, praksa dolga naša
mnoge konkurence krepko že prekaša!
Mi se veselimo, ko zveni priznanje,
ko težko nabrano se prodaja znanje.
Dajemo zvesto svetlo naš procvit,
vendar le neradi — drugim kot kredit!

Zelja po devizah nam aktivnost širi,
skoraj so prekratki — le tuzemski tiri!
Nemčijo z uspehom lepim smo zavzeli,
zraven še Avstrije lani smo pristeli!
Se naprej pogledi naši zdaj hitijo
Bližnji vzhod si vroči pridobit želijo.
Zal zaenkrat tamkaj nismo še pričeli,
niso še v puščavi krampi nam zapeli.
Kakor to področje radi bi dobili,
v pesku bi dinarjev radi ne zgubili!
Poleg še dilema, kam profit deliti,
često nas ovira posle bolj razviti!

Sploh enote naše grozna skrb razkraja,
kakšna bo delitev tega, kar ostaja!
Težko tu je najti pametna načela,
da bi sit bil Volk in tudi Koza cela.
Vsem pa nam je jasno, kaj se potrebuje,
da ob suhih časih se lahko posluje:
Za obratna sredstva treba je skrbeti
in sodobne stroje kupovat' začeti!
To naj bo vodilo, ko bo čas delitve,
ko bomo iskali smotrne rešitve.
Vendar vsi programi niso garancija,
če ne bo za njimi naša energija.
Če ne bo enota, polna čvrsta volje
odločila trdno, delati najbolje!
Če pa res so take: hitro jih pogledjmo
in zasluge, grehe, v kratkem tu naštejmo!

Je LJUBLJANA krizo lansko prebolela,
z energijo lastno se navzgor povzpela,
nekaj del uspešnih v roku izvršila
in samozavesti dokaj pridobila!
Le tako še dalje, to je pot pravilna,
z delom pridnim tudi — žetev bo obilna!
Da še bolj uspešno zmanjša se režija,
nudi ji usluge sosed — direkcija!

JESENICE letos, dobro so končale,
k starim nove zmage zopet so dodale!
Vsi so naročniki polni hvale bili,
radi bi še nova dela naročili!
Ko pa vljudno vprašaš, kaj pa kaj plačilo,
vidimo, da tukaj bo se zataknilo!
In zato oprezno Jesenice dalje!
Brez denarja zgine slava in medalje.
Kolektiv še danes — slika složne čete —
jutri v razprtije se lahko zaplete!

KOPER tam ob morju, hitro se razvija,
zgleda da »tržišče« mu kar dobro prija,

kmalu med enote stopil bo velike,
upajmo, da večal tudi bo odlike!
Da bo roke držal, spoštoval termine,
da bi mu verjeli, kadar nekaj zine.
da bi skrb edina ne bila LJUBLJANA,
ki okoli luke — vedno bolj je znana!

CELJE to sezono bolj je zaživelo,
ga za zaposlitev ni preveč skrbelo.
Nekaj del primernih dobro je opazil,
tudi se finančno dokaj je popravil!
Za bodočnost bližnjo dobra perspektiva
izvajalcem celjskim zopet se odkriva.
Velika naloga — šoštanjska centrala
vsem bo zagotovo dosti dela dala!
Ker objekt je velik — skrb nas le navdaja,
kdo bo vse nadure — vzdržal tam do kraja!

ZALOG nasproti planu nekaj je v zamudi
pa četudi vemo, da močno se trudi!
Morda ob pričetku trg smo precenili
ali so projekti malo zakasnili?
To kar izvršuje, kvalitetno dela
takega načina — firma je vesela!
Eno za napotek — za prihodnje čase:
Dobro ni zanašat' vedno se le nase!
Tudi sosed ume še kriviti' železo,
le zakaj prenašal sem in tja bi pezo!

MARIBOR enota naša je vodilna,
mnoga se poraja sila tam gonilna!
Kadar kadrov manjka, Maribor jih daje,
vseposod jih najdeš — v Nemčiji najraje.
in pri tem je važno — dobri so povsodi,
to enoti naši za priznanje bodi!
Vendar to ekipo dobro nekaj moti,
inženirji mladi — hitro so napoti!
Komaj so spoznali — naše mojstrovine —
že jih polovica — v druge firme zgine!

RAVNAM v zadnjem času leta so debele,
kljub naporom skupnim žalostno splahnele!
Pa zato je jasno, da dobiček pada,
da mošnjič je tanjši, manjša je nagrada!
Vendar ni poguma treba še zgubiti,
saj se v Ravnah znajo vedno še boriti!
Morda bo že jutri železarna skrite
nam odkrila nove — večje še kredite!
Če pa v kratkem ne bi to se nam zgodilo,
v GRADISU še vedno našli smo zdravilo!

Na KO-Ljubljani dobri rezultati,
gradbenim enotam kar ne dajo spati,

vendar mu močno je — dvignilo moralo!
Mi smo zadovoljni! Le naprej na bolje
pa čeprav gradbince nevoščljivost kolje!
Dokler ta obrat nam plaval bo nad vodo,
našemu podjetju ne pomeni škodo!

Naša ŠKOFJA LOKA točno ve, kam plava,
saj skrbi, da vedno je bilanca zdrava!
Vse, kar pa ostaja, hitro razdeljuje,
da bi ja kak dinar ne odšel na tuje!
Z lastnih rajši sredstev stroje bo kupila
in pri tem jo bistra misel je vodila:
Ker na vsem obratu — največ žaga nese —
nov naj gater zraven še denar prinesel!

Podobno kakor Loka OGP krmari,
z mnogo grafikoni umno gospodari
in čeprav struktura je gradbinska čisto,
njihovi prejemki — zdaleč niso isto!
Vedno jim uspeva še/a leporečje,
da si zadržijo — pametno poprečje!
Mi jim to želimo, dokler bo se dalo,
dokler na tržišču to se bo plačalo,
kadar pa vas stisne kriza bolj za grlo,
tudi OGP-ju kaso bo zaprlo!

Letos se BIRO je dobro afirmiral,
v Kopru je skladišča krasna nam skreiral.
Tudi sicer dela ni primanjkovalo,
kar sicer se mnogim — letos je poznalo!
Mi želimo vroče, da bi še nadalje
za odlično delo želi le medalje!
Pa pri tem mogoče — se celo posreči
tako stanovanje — ki bo vsem povšeči!

Končno nekaj rekli bi še o CENTRALI,
da bi kdo ne mislil, da samo smo spali!
To preteklo leto dosti smo storili,
pri uspehih mnogih tudi mi smo bili!
To se naj poudari, tukaj se zapiše,
ker sicer se rado v splošni ihti zbrise!
Mi pa še v bodoče bomo se trudili,
za uspehe boljše bomo se borili!
Če pri tem od mize — kaj bogate pade —
se branili ne bi — pametne nagrade!

Naše vse enote smo sedaj obrali,
vsakemu priznanje, tudi grajo dali.
Zdaj pa ob Silvestru delo pozabimo,
v krogu starih znancev se poveselimo!
Za bodočnost boljše dvignimo zdaj čaše!
Dolgo naj uspeva to podjetje naše!

SREČNO NOVO LETO 1968

